

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΒ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 1934

ΑΡΙΘ. 29-30

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Ἡ παρεξήγησις ἐπὶ μιᾷ προτάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου περὶ τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου ἐξακολουθεῖ νὰ κάμνη τὸν γυρὸν τῆς διὰ τῶν σελίδων τῶν ἐφημερίδων, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου, συνοδευομένη ὑπὸ σχολίων καὶ ἐπικρίσεων ὅλως ἀδικαιολογήτων. Πρόκειται δὲ περὶ τοῦ ἑξῆς :

Παρατηρεῖται, ὡς γνωστόν, μεγάλη ἔλλειψις ἱερέων οὐχὶ διὰ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία τὰ ὁποσδήποτε εὐημεροῦντα καὶ δυνάμενα νὰ συντηρήσωσιν ἱερέα, ἀλλὰ διὰ χωρία, ὧν τινα ξενόφωνα, καὶ εἰς ἀπομεμακρυσμένας νησίδας, ἐνθα ἀπὸ δεκαετίας καὶ πλέον δὲν ὑπάρχει ἱερεὺς. Ἀγωνιῶντες οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ ζητοῦν ἱερέα νὰ τελεῖ τὴν θεῖαν Λειτουργίαν, νὰ βαπτίζῃ τὰ τέκνα τῶν διὰ νὰ μὴ ἀποθνήσκωσιν ἀβάπτιστα, νὰ κηδεύῃ τοὺς νεκροὺς τῶν διὰ νὰ μὴ θάπτονται ἄνευ τῶν εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκθέσεις Ἱεραρχῶν περιγράφουσι φοικτῆν τὴν κατάστασιν ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἱερέων, τηλεγραφικαὶ ἐπικλήσεις καταφθάνουσι καθ' ἑκάστην εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ταῦτοχρόνως αἱ ἔλλογεύουσαι ξένοι προπαγάνδαι δημιουργοῦσι ζητήματα οὐχὶ ἀπλῶς θρησκευτικὰ, ἀλλὰ καὶ ἄλλης φύσεως εἰς ὁρισμένα τμήματα τῆς χώρας. Δώσατέ μας ἱερεῖς, φωνάζει ὁ λαὸς πολλῶν χωρίων.

Τὸ κακὸν βεβαίως δὲν εἶναι μοναδικὸν καὶ δὲν παρατηρεῖται μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' εἶναι γενικόν. Πρὸ τινῶν ἀκριβῶς ἐβδομάδων ὁ « Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ », ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Βουλγαρίας, παρεπονείτο ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν Βουλγαρίᾳ 300 θέσεις ἐφημερίων κεναὶ καὶ ὅτι 100,000 οἰκογένειαι μένουσιν ἄνευ τῶν εὐλογιῶν καὶ τῆς πνευματικῆς ἐπιστασίας τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἐλλείψεως ἐφημερίων. Ἡ

ἔλλειψις αὕτη προῆλθεν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ Κράτος ἀρνεῖται ν' ἀναγράψῃ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ αὐτοῦ τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν.

Παρ' ἡμῖν ὅμως ἡ ἔλλειψις ἱερέων ἔχει διάφορα τὰ αἷτια, ὧν τὸ πρόριστον ἡ ἔλλειψις μισθοῦ. Ὁ τελευταῖος νόμος 5439 ἐβελτίωσε τὴν οἰκονομικὴν θέσιν τῶν ἱερέων τῶν ὑπηρετούντων εἰς ναοὺς, δυναμένους νὰ δίδωσι τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενον μισθόν, ἢ τοῦλάχιστον μέγα μέρος αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς γνωστὸν τὸ Ταμεῖον τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, δὲν ἠδυνήθη, ἐλλεῖπει πόρων, νὰ ἔλθῃ ἐπίκουρον εἰς χιλιάδας ἐφημερίων, ὧν οἱ ναοὶ δὲν ἔχουσι προσόδους. Ὑπολογίζονται οἱ ναοὶ οὗτοι εἰς δισχιλίους καὶ πλέον. Ἐτέρα τάξις ἐφημερίων λαμβάνει μισθὸν εἰς εἶδος, τινὲς μὲν ὁποσδήποτε ἱκανοποιητικῶς, ἕτεροι δὲ οὐχὶ ἱκανοποιητικῶς. Εἶναι λοιπὸν βασικὸν τὸ ζήτημα τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐφημερίων, διότι ἄνευ τῆς λύσεως αὐτοῦ θὰ ἔχωμεν τὰ παρουσιαζόμενα κενά.

Ἄλλ' ἐξ ἴσου βασικόν, βασικώτερον εἶναι τὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Δὲν δύναται νὰ νοηθῇ Κληρὸς, ἱκανὸς ὅπως ἐκτελέσῃ τοὺς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιδιωκομένους ὑψηλοὺς καὶ ἱεροὺς σκοποὺς ἄνευ μορφώσεως. Ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ κινηθῇ καὶ νὰ δράσῃ ἄνευ Κλήρου μεμορφωμένου, προσθέτομεν δὲ ὅτι δι' ἀμορφώτου Κλήρου ὑφίσταται ζημίας πνευματικὰς ἂν μὴ καὶ καταστροφὰς τὸ θεῖον ἔργον αὐτῆς. Πρόκειται λοιπὸν περὶ ἀναμφισβητήτου ἀληθείας, ὅτι ὁ Κληρὸς πρέπει νὰ εἶναι μεμορφωμένος.

Ἄλλὰ τὸ ζήτημα τῆς μορφώσεως τοῦ Κλήρου δὲν δύναται νὰ λυθῇ ἂν προηγουμένως δὲν λυθῇ τὸ ζήτημα τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ ἐξασφαλίσεως. Εἶναι ἀλληλένδετα τὰ δύο ζητήματα ταῦτα, ἀλλ' ἀναμφιβόλως τὸ τῆς οἰκονομικῆς ἐξασφαλίσεως προηγείται. Ἀναγκαῖα προϋπόθεσις τῆς μορφώσεως τοῦ Κλήρου εἶναι ἡ οἰκονομικὴ αὐτοῦ ἐξασφάλισις, ἂν

δὲ μέχρι τοῦδε καὶ παρ' ἡμῶν καὶ ἀλλαγῶν δὲν ἐπέτυγον αἱ προσπάθειαι πρὸς μόρφωσιν τοῦ Κλήρου, βεβαίως τοῦτο ὀφείλεται καὶ εἰς ἄλλους λόγους, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὸν λόγον ἐλλείψεως τῆς οἰκονομικῆς ἐξασφαλίσεως.

Ἡ Ἐκκλησία κατέβαλε καὶ καταβάλλει ἀγωνιώδεις προσπάθειάς πρὸς λύσιν ἀμφοτέρων τῶν ζητημάτων, ἀλλὰ, δυστυχῶς, δὲν κατόρθωσεν εἰσέτι νὰ φθάσῃ εἰς εὐχταίαν λύσιν. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ἐν τῷ νόμῳ περὶ ἐφημεριακοῦ Κλήρου δὲν ἀνεγράφησαν τὰ αὐτὰ προσόντα οὐδ' ὁ αὐτὸς μισθὸς διὰ πάντας τοὺς ἐφημερίους, ἐνῶ δὲν ἔπρεπεν οἱ ἱερεῖς τῶν χωρίων νὰ ἔχωσι προσόντα κατώτερα τῶν ἐφημερίων τῶν πόλεων.

Μέχρι δὲ τῆς λύσεως τῶν δύο τούτων μεγάλων ζητημάτων, πρὸς τὰ ὁποῖα ἔχει ἤδη ἐντεταμένην τὴν προσοχὴν αὐτῆς ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰ μικρὰ χωρία ἐξοικονομοῦνται ὑπὸ ἱερέων ἀποκτώντων μόρφωσιν τινα ἐν τοῖς Ἱερατικοῖς Φροντιστηρίοις. Οἱ τοιοῦτοι ἐφημέριοι μόνον ἐφ' ὅσον προέρχονται ἐξ αὐτῶν τῶν χωρίων καὶ ἔχουσι περιουσίαν τινα δύνανται νὰ ἐξοικονομῶνται ἄνευ μισθοῦ. Κατ' ἀνάγκην ἔτι μείζονα διὰ τὴν θεραπείαν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τῶν παροικιῶν ξενοφώνων καὶ παραμεθωρίων, τῶν ἔχουσῶν οἰκογενείας κάτω τῶν 80, ἐπετρόπη διὰ τοῦ νόμου παρέκκλισις τις. Ἀλλὰ παρουσιάσθη ἀνάγκη ἐξ ἴσου μεγάλη ἱερέων διὰ χωρία ξενόφωνα καὶ παραμεθώρια ἔχοντα μεγαλύτερον ἀριθμὸν οἰκογενειῶν, ὡς καὶ διὰ χωρία μικρὰ καὶ νησίδας ἀπομεμακρυσμένας τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος, δι' ἃς δὲν ἰσχύει ἡ ἐν λόγῳ παρέκκλισις. Εἰς τὰ χωρία ταῦτα καὶ εἰς τὰς νησίδας δὲν ὑπάρχουσιν ἀπὸ ἐτῶν ἐφημέριοι, διὰ τὰ εἰρημμένα ξενόφωνα καὶ παραμεθώρια χωρία δὲν εὐρίσκονται προσοντοῦχοι ἔστω καὶ τῆς τρίτης κατηγορίας ὑποψήφιοι, ἢ καὶ ἂν εὐρίσκωνται δὲν δύνανται νὰ φοιτήσωσιν εἰς τὰ Ἱερατικά Φροντιστήρια.

Διὰ τὰς ὅλας ἐξαιρετικὰς αὐτὰς περιπτώσεις ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐζήτησεν ὅπως ἐπὶ μίαν πενταετίαν, ἕως ὅτου ὑποτίθεται ὅτι θὰ λυθῶσι τὰ ζητήματα τῆς οἰκονομικῆς ἐξασφαλίσεως καὶ τῆς μορφώσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου, ἔχῃ δικαίωμα νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐκλογῆς, μορφώσεως καὶ χειροτονίας ἐφημε-

ρίων ἐχόντων μὲν τὴν στοιχειώδη παιδευτικὴν μόρφωσιν, ἀλλὰ προσλαμβάνοντων τὴν ἱερατικὴν μόρφωσιν οὐχὶ ἐν Ἱερατικῷ Φροντιστηρίῳ, ἀλλ' ἐν Μονῇ ἢ παρὰ τῇ Μητροπόλει, ἐφ' ὅσον δὲν παρουσιάζεται ὑποψήφιος δυνάμενος νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατυπώσεις τοῦ νόμου. Φέρομεν δὲ τὸ ἐξῆς συγγραμμένον παράδειγμα. Διὰ χωρίον τι τῆς βορείου Ἑλλάδος, στερούμενον ἀπὸ ἐξασφαλίσεως ἐφημερίου, εὐρέθη ὑποψήφιος ἀπόφοιτος Β' τάξεως Γυμνασίου, ἱεροψάλτης καὶ γνώστης τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως. Ἄν δύναται νὰ χειροτονηθῇ ὁμοῦς οὗτος ἂν δὲν φοιτήσῃ εἰς Ἱερατικὸν Φροντιστήριον. Ἀλλ' οἰκογενεαύτου ὧν ἀδυνατεῖ νὰ πρῶξῃ τοῦτο, διότι θ' ἀφίση τὴν οἰκογενεαίαν του ἐπὶ διετίαν χωρὶς ἄροτον. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀκριβῶς ἐζήτησε νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα τῆς χειροτονίας τοιοῦτου ὑποψηφίου καὶ μορφώσεως αὐτοῦ ἐκτὸς τοῦ Φροντιστηρίου ἐν Μονῇ ἢ παρὰ τῇ Μητροπόλει, ἐφ' ὅσον μετὰ προκήρυξιν ἐκλογῆς δὲν παρουσιάζεται ὑποψήφιος ἀνωτέρων προσόντων. Νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξοικονομήσῃ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας χωρίων λ. γ. τῆς νήσου Θήρας, ὧν τινα ἀπὸ δεκαετίας! στεροῦνται ἐφημερίου.

Βεβαίως ὑπάρχουσιν ἐνιαχοῦ πλεονάζοντες ἐφημέριοι, ἐλέγθη δὲ ὅτι οὗτοι δεόν νὰ μετακινῶνται εἰς τὰς κενὰς θέσεις. Ἀλλ' οἱ ἐφημέριοι δὲν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἔχοντες πανταχοῦ ὅπου καὶ ἂν μεταβῶσι τὸν αὐτὸν μισθὸν καὶ δὴ καὶ μείζονα εἰς τὰς παραμεθωρίους πόλεις. Οἱ ἐφημέριοι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ νόμου μόνιμοι, καὶ δὲν δύνανται νὰ μετακινήθωσι, πῶς θὰ ζήσωσιν εἰς ξένον χωρίον, ἄνευ μισθοῦ, ἄνευ ἰδιοκτησίας τινός, ἄνευ ἰδίας οἰκίας; Ἡ πρῆπει λοιπὸν νὰ γίνῃ ἐξοικονόμησις τῶν πραγμάτων μέχρι τῆς λύσεως τῶν ζητημάτων τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου, ἢ νὰ μείνωσιν οἱ χριστιανοὶ ἄνευ ἐφημερίων ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν καὶ νὰ γίνωσιν ἔρμαιον ξένων προπαγανδῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν ἰδεῶν.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος προὔτιμησε τὴν διὰ τὰς ἀνωτέρω ὑποδειχθείσας περιπτώσεις, μόνον, ἐξοικονόμησιν, ἥτις, παρεξηγηθεῖσα, παρουσιάσθη ὡς ἀνατροπὴ τοῦ ὅλου ἐνοριακοῦ νόμου καὶ ὡς πλήρης ἀναστολὴ τῶν προσόντων τῶν ἐφημερίων καὶ ἐσχολιάσθη καὶ σχολιάζεται

εἰσέτι μὲ βαρυτάτας φράσεις καὶ κατὰ τρόπον οὐχὶ προσήκοντα. ἀφοῦ κατήντησε νὰ λεχθῆ καὶ τοῦτο ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δὲν θέλει μεμορφωμένον Κληρὸν!

Ο ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘΗΡΗΜΕΝΩΝ ΙΕΡΕΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΗΜΕΡΟΛΟΓΙΤΩΝ

α.

Ἀγόρευσις τοῦ παρὰ τῆ Ἀρείῳ Πάγῳ
Εἰσαγγελέως Κ. Γεωργιάδου

Τὸ Συμβούλιον τῶν ἐν Βερροία Πλημμειοδικῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 464 τοῦ 1923 βουλευμάτος του παρέπεμψεν ἐνώπιον τοῦ ἀκρατηρίου τὸν μὲν Βασίλειον Χατζόπουλον ἐπὶ παραβάσει τῆς ποινικῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 63 τοῦ νόμου 5148 περὶ Ἑνοριακῶν Ναῶν, ἥτοι ὅτι ἀνήγειρεν ἐν τῷ χωρίῳ Ἀγκαθιά Ναὸν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, χωρὶς νὰ προηγηθῆ σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου τῶν Θρησκευμάτων, τὸν δὲ Γερασίμου Παπαδιάκου καθηγημένον ἱερέα ἐπὶ παραβάσει τοῦ άρθρου 204 τοῦ Ποιν. Νόμου, ἥτοι ὅτι ἐν Ἀγκαθιά διὰ ζώσης ἠρέθιζε τοὺς πολίτας εἰς διχόνοιαν, εἰς ἀμοιβαίαν καταφρόνησιν καὶ ἐχθροπάθειαν, συνιστῶν αὐτοῖς νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν τῶν καθηκόντων, καθόσον πᾶς ὅστις δὲν μετανοήσῃ καὶ δὲν ἐπανέλθῃ εἰς τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον θανῶν δὲν θά λυώσῃ, συνάμα δὲ ἀπεφάνητο ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν κατὰ τοῦ αὐτοῦ Γερασίμου Παπαδιάκου ἐπὶ ἀντιποιήσει ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἥτοι, ὅτι οὗτος ἀποβαλὼν τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα, ὡς καθαιρεθεὶς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 34 τοῦ 1933 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου συνοδικοῦ δικαστηρίου, καταστάσῃ ἀμετακλήτου, ἱερούργησεν εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Β. Χατζόπουλου ἀνεγερθέντα ἐν Ἀγκαθιά Ναὸν τῶν «γνησίων ὀρθοδόξων» χριστιανῶν, ἐπὶ τῆ σκέψει ὅτι ὁ κατηγορούμενος δὲν ἱερούργησεν εἰς Ναὸν τῆς ἐπισήμου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἱερούργησεν ὡς θρησκευτικὸς λειτουργὸς τῆς κοινότητος τῶν γνησίων ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν ἀκολουθούντων τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, παρ' ὧν ἦτο πρὸς τοῦτο ἐντεταλμένος, εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Β. Χατζόπουλου ἀνεγερθέντα Ναὸν, ἡ δὲ τοιαύτη δημοσία λατρεία καὶ ἐκτέλεσις θρησκευτικῶν τελετῶν κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἀποτελούντων τὴν ῥηθείσαν κοινότητα, ἥς μέλος ἀπετελεῖ καὶ οὗτος, δὲν ἀντίκειται εἰς διάταξιν τινὰ τῶν νόμων ἢ τοῦ Συντάγματος, ὥστε ἡ ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου τούτου τέλεσις ἱεροτελεστίας ὑπὸ τὴν ἀνω ἰδιότητα, οὔτε τὴν ἐν τῇ ἀπαγγελθείσῃ εἰς αὐτὸν κατηγορίᾳ ἀναφερομένην παράδασιν ἀποτελεῖ, οὔτε ἄλλην τινὰ κολάσιμον πράξιν. Ἡ σκέψις αὕτη τοῦ προσβαλλομένου βουλευμάτος οὐδεμίαν ἄλλην ἔννοιαν δύναται νὰ ἔχῃ εἰμὴ ταύτην, ὅτι εἰς τὸν κατηγορούμενον, καθηρημένον ὄντα τοῦ ἱερατικοῦ

ἀξιώματος καὶ ἱερουργήσαντα εἰς ἱερὸν Ναὸν τῆς Χριστιανικῆς κοινότητος τῶν γνησίων ὀρθοδόξων χριστιανῶν ὡς θρησκευτικὸν λειτουργὸν τῆς κοινότητος ταύτης, ἥς ἀποτελεῖ μέλος, δὲν δύναται νὰ καταλογισθῆ εἰς αὐτὸν ἢ πράξις αὕτη διότι κατὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀντιλήψεις τῆς κοινότητος, ἄρα καὶ τοῦ ἀνααιρεσίβλητου, ἡ τοιαύτη πράξις εἶναι θεμιτὴ καὶ ἀνέγκλητος μὴ ἀντικειμένη εἰς τοὺς νόμους καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα. Τὸ βούλευμα τοῦτο προσέβαλε δι' ἀναίρεσως ὁ παρὰ Πλημμειοδικίας Εἰσαγγελεὺς ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ πράξις αὕτη εἶναι καταλογιστέα εἰς τὸν ἀνααιρεσίβλητον ἀντιποιηθέντα πράξιν ἀρμόζουσαν εἰς ἐκκλησιαστικὸν ὑπάλληλον, ἱερουργήσαντα δὲ οὐ μόνον εἰς Ναὸν τῶν «γνησίων ὀρθοδόξων» χριστιανῶν τῶν ἀκολουθούντων τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ἀλλὰ καὶ εἰς ἱερὸν Ναὸν τῆς κοινῆς λατρείας ὄλων τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. Τὴν ἐτέραν ὁμῶς ἱερουργίαν δὲν δύναται ὁ Ἀρειὸς Πάγος νὰ παραδεχθῆ, διότι δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ βουλευμάτος, γεγονός δὲ μὴ προκύπτει ἐκ τοῦ βουλευμάτος δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ λόγον ἀναίρεσως.

Ἡ δὲ διὰ τοῦ τόμου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου γενομένη χειραφέτησις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιβάλλει ὡς ἕρον ἀπαραίτητον τὴν τήρησιν τῶν ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων. Τὸν ἕρον τοῦτον κατοχύρωσεν αἰετοῦ ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία διὰ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς χάρτου, διὰ δὲ τοῦ τελευταίου Συντάγματος ὥρισεν ἐν άρθρῳ 1 αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἐπικρατοῦσα ἐν Ἑλλάδι θρησκεία εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅτι ὑπάρχει αὕτη ἀναποσπᾶστος συνδεδεμένη μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς Ἐκκλησίας καὶ πάσης ἄλλης ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως ὡς ἐκεῖναι τοὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Συντάγματος συνάγονται σαφῶς τὰ ἑξῆς: α) Κυροῦται ὁ ἕρος τοῦ Πατριαρχείου, ὑφ' ὃν ἐχειραφετήθη ἡ Ἀυτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τῆς τηρήσεως δηλονότι παρ' αὐτῆς τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν πατροπαράδοτων ἐθίμων καὶ καθιερούται σύνδεσμος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδίως μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπὸ τὴν δικαίαν οδοσίαν τοῦ ἁποστόλου ὑπήγετο χειραφετηθεῖσα ἅμα τῇ ἐλευθερώσει τῆς Ἑλλάδος ὁ σύνδεσμος, οὗτος δὲν ἐγκυβεῖται ἐν τῇ ἀναγνωρίσει ἑνὸς μόνου ἀρχόντος τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐν τῇ ἀπαρασαλεύτῃ καὶ ὁμοιομόρφῳ τηρήσει τῶν δογματικῶν ἕρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Κανόνων, οὗς οἱ Ἀπόστολοι, αἱ Σύνοδοι καὶ οἱ θεῖοι Πατέρες ἐξήνεγκαν καὶ τῶν καθόλου ἱερῶν παραδόσεων. β) Ὅτι ἡ Ἀυτοκέφαλος ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι μία καὶ μόνη, ἀνεπίδεκτος κατατμήσεως εἰς πλείονας καὶ ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων Ἀυτοκεφάλους ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας. γ) Ὅτι ἡ Ἀυτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διοικεῖται κατὰ τοὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς Παραδόσεις· ἐπομένως εἶναι ἀστήρικτος ὅλως ἡ γνώμη, ὅτι οἱ Κανόνες

τῶν Συνόδων εἶναι κατὰ τὸ Σύνταγμα θεμελιώδεις καὶ ἀμετάβλητοι μόνον εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὸ δόγμα, καὶ ὅτι πᾶσα ἄλλη τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων διάταξις, μὴ σχετιζομένη πρὸς τὸ δόγμα, ἰσχύει ὡς νόμος τοῦ Κράτους ἐφ' ὅσον διὰ νεωτέρου νόμου δὲν τροποποιηθῆ. Τὸ προπαρατεθὲν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ὀρίσκει, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀναποσπᾶστος συνδεδεμένη μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασάλευτος ὡς ἐκεῖναι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνους καὶ τὰς ἱερὰς Παραδόσεις, ἠθέλησε προδήλως διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, γενικῆς οὐσίας καὶ εἰς οὐδεμίαν ἐξάφαισιν ὑπαχθείσης, νὰ περιφρουρήσῃ τὴν ἐλευθέραν τῆς Ἐκκλησίας ἐνέργειαν ἐν τῇ νομίμῳ αὐτῆς δικαιοδοσίᾳ, ὅπως μὴ ὑπάρξῃ οὐδεμία ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐννοίας τῶν λέξεων «τηροῦσα ὡς ἐκεῖναι (αἱ ὁμοδόξοι ἐκκλησίαι), τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνους καὶ τὰς ἱερὰς Παραδόσεις, οὕτω δὲ ἡ ῥητὴ ἐκφρασίς τῆς ῥηθείσης διατάξεως τοῦ καταστατικοῦ χάρτου λύει τὸ ζήτημα, ὅτι ἐξ Ἰσοῦ πρὸς τὰ θεῖα δόγματα καὶ οἱ ἱεροὶ Ἀποστολικοὶ καὶ Συνοδικοὶ Κανόνες καὶ αἱ ἱεραὶ ἐν γένει Παραδόσεις ἀπαρασάλευτος πρέπει νὰ τηρῶνται καὶ φυλάσσωνται, ἄρα καὶ αἱ περὶ Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως καὶ πειθαρχίας ἀποφάσεις, αἵτινες ἀποτελοῦσι τοὺς Κανόνους, ἦτοι τὴν Κανονικὴν Νομοθεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι οὐδεμία ἐπιτρέπεται ἀθέτησις ἢ τροποποίησις διὰ μεταγενεστέρων νόμων τῆς Πολιτείας τῶν ἐπὶ τε τῶν ἱερῶν τούτων Κανόνων καὶ ἐπὶ τῶν ἱερῶν Παραδόσεων στηριζομένων ἐσωτερικῶν καθηκόντων τῆς Ἐκκλησίας, ἅτινα αὕτη ἐνεργεῖ ἀνεξαρτήτως τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς, ἀπαγορευομένης πάσης ἐπεμβάσεως τῆς Πολιτείας, καὶ ἐξ ὧν τὸ πρῶτιστον εἶναι ἡ ἀπαρασάλευτος τήρησις τῶν τε θεῶν δογμάτων καὶ τῶν Ἀποστολικῶν ἐν γένει καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ ἱερῶν Παραδόσεων. Πᾶσα ἐπομένως τροποποίησις τῶν Κανόνων, ἀποτελούντων θεμελιώδη Νόμον τοῦ Κράτους, εἶναι ἀντικανονικὴ καὶ ἀντισυνταγματικὴ καὶ ἀντικανονικὴ μὲν, διότι ἀντίκειται εἰς τὴν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὑπόχρεσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀπαρασάλευτος τήρησεως τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων οἱ Κανόνες οὗτοι δύνανται νὰ τροποποιηθῶσι μόνον ὑπὸ τῆς καθόλου ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας δι' οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀντισυνταγματικὴ δέ, διότι ἀντιφάσκει προδήλως εἰς τὸ Σύνταγμα. Πᾶσα ὅθεν ἀπόπειρα τοιαύτης τροποποιήσεως δύναται νὰ ἐχῇ ὀλέθρια ἀποτελέσματα ἐπὶ τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας καὶ ἐπὶ τῆς καθόλου ὀρθοδόξου θρησκείας, ἧς πιστὸς θεματοφύλαξ κατὰ τὴν μακραίωνα δουλείαν διὰ μέσου μυρίων περιπετειῶν ὑπῆρξεν ὁ Ἑλληνισμός, ὅστις δι' αὐτῆς καὶ μόνῃς διετήρησε τὸ Ἑλληνικὸν αὐτοῦ φρόνημα, τὴν πάτριον γλῶσσαν, καὶ διετήρησεν ὡσαύτως ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ τὴν πάτριον φωνὴν τῆς ἀποικιάσεως τοῦ τυραννικοῦ ζυγοῦ. Ἡ Ἐκκλησία τηροῦσα πιστῶς τὸν ὅρον, ὑφ' ὃν ἐχειραφετήθη ὑπὸ τῆς Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, ἀνεντιροπῆτως

θέλει ἀντιστῆ εἰς τὴν τοιαύτην ἀπόπειραν, ἐπιμενούσης δὲ τῆς Πολιτείας, ἢ θέλει κηρύξῃ αὐτὴν ἐν διωγμῷ, ἢ θέλει ἐνδώσει εἰς τὴν ὑπὸ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς τροποποίησιν τῶν Κανόνων, ὅποτε θὰ ἔπαυεν ἀποτελοῦσα μέρος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας καὶ θὰ ἐκηρύσσεται σχισματικὴ, καθ' ὃν τρόπον ἐκηρύχθη καὶ ἡ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία, ἣτις κατέταμεν τὴν Ἐκκλησίαν φυλετικῶς, ἀθετήσασα τοιοῦτοτρόπως τὰς ἱερὰς παραδόσεις καὶ τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνους, τοὺς ἀσφαλίζοντας τὸ ἐνιαῖον καὶ ἀδιαίρετον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς, ὅτι δηλ. ἡ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι μία καὶ μόνη καὶ διοικεῖται κατὰ τοὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνους καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις, ὀρίζεται καὶ εἰς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1923 Καταστατικοῦ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχοντα οὕτω Ἄρθρ. 1 «Ἡ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέλος οὖσα τῆς Μιάς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας συνίσταται ἐκ πάντων τῶν ὀρθοδόξων κατοίκων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, διοικεῖται δὲ παρὰ τῶν Κανονικῶν Αὐτῆς Ἀρχιερέων τηροῦσα ἀπαρασάλευτος ὡς ἅπασαι αἱ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνους καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις.» Ἄρθρ. 2.—«Ἄνωτάτη ἐν τῷ Κράτει Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ εἶναι ἡ Σύνοδος τῶν ἐχόντων ἐπισκοπὰς Ἀρχιερέων τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας φέρουσα τὸ ὄνομα «Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος. Ἐν τῇ προπαρατεθείσῃ διατάξεως τοῦ Συντάγματος συνδυαζομένης πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι εἰσι σύμφωνοι πρὸς τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικούς Κανόνους καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις τῶν θεῶν Πατέρων, σαφῶς καὶ ἀσφαλῶς ἐξάγεται, ὅτι τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ἅπαν τὸ πλήρωμα αὐτῆς συγκείμενον ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ τῶν ἰμογενῶν τῶν κατοικούντων ἐν Ἑλλάδι, τὴν δὲ διοικοῦσαν τὴν Ἐκκλησίαν ὑπερτάτην Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν ἀπαρτίζει ἡ Σύνοδος τῶν ἐχόντων ἐπισκοπὰς Ἀρχιερέων.

Αἱ προπαρατεθεῖσαι διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὡς καὶ αἱ διατάξεις αὐτοῦ αἱ ἀφωρῶσαι τὰ ἐσωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἐκκλησίας, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ κυριώτερα ἀπαριθμηθήσονται ἀμέσως κατωτέρω, ὡς ἀναγόμενα πρῶτον μὲν εἰς τὰ θεῖα δόγματα, εἶτα δὲ εἰς τὴν θεῖαν λατρείαν, εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν τελειῶν καὶ ἱερῶν ακολουθιῶν εἰσι θεμελιώδεις, καὶ δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι διὰ μεταγενεστέρου νόμου τῆς Πολιτείας, οὐ μόνον, διότι τὸ Καταστατικὸν ἀπορρέει οὐχὶ ἐκ τῆς ἀσκούσης τότε τὴν Νομοθετικὴν Κυβερνήσεως, ἀλλὰ ἐκ μόνῃς τῆς ἐπαναστάσεως, ἣτις ἦσκει τότε τὴν συντακτικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ κυρίως διότι αἱ διατάξεις αὗται στηρίζονται ἐπακριβῶς ἐπὶ

τῶν διατάξεων τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν Παραδόσεων, αἱ ὁποῖαι κατοχυρώθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἐπακολουθησαντος Συντάγματος τοῦ ἔτους 1927.

Τὰς ἀναγομένας εἰς τὰ ἐσωτερικὰ καθήκοντα τῆς Ἐκκλησίας διατάξεις τοῦ προμνησθέντος Καταστατικοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀνευρίσκωμεν ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῦ 10, 27, 28, 29, 33, 48 καὶ 52 τὰ ὅποια μεταξὺ ἄλλων εἰσὶν ἐν συνόψει καὶ τὰ ἀκόλουθα. α) Ἡ περὶ δογματικῶν πιστῆ καὶ ὀρθῆ διδασκαλία καὶ ἡ ἐπαγρύπνησις περὶ τὴν εὐπρέπειαν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν εὐταξίαν τῶν ἱερῶν τελετῶν, καὶ ἡ ἐπαγρύπνησις περὶ τὸν κατὰ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν βίον τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος. β) Ἡ ἐκδοσις διατάξεων ἀναγομένων εἰς ἅπασαν τὴν Ἀυτοκέφαλον Ἐκκλησίαν ἐπὶ ζητημάτων τῆς πίστεως καὶ τῆς θείας λατρείας κατὰ τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κεκανονισμένα. γ) Ἡ ἐποπτεία περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν καθήκοντων ἐκάστης τάξεως τοῦ Κλήρου. δ) Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θρησκευτικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν τῶν ὀριζομένων ὑπὸ τῶν δογμάτων καὶ τῶν δογματικῶν βιβλίων. ε) Ἡ ἄσκησις ἐλέγχου ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐφ' ὄλων τῶν ἐκ τοῦ Κλήρου. στ) Ἡ ἐσωτερικὴ διοργάνωσις καὶ διοίκησις τῆς ἐκκλησίας συμφώνως πρὸς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους. ζ) Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῶν εἰς τὸ Καταστατικὸν τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας καὶ εἰς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας ἀναγραφομένων πινῶν. η) Ἡ ἐποπτεία καὶ ἐπαγρύπνησις περὶ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ ἱερῶν Παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ περὶ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν πάσης ἱεροτελεστίας ὡς καὶ περὶ τῆς εὐσχήμονος διεξαγωγῆς τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ ἡ ἐν γένει μέριμνα περὶ ὄλων τῶν εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀναγομένων. Τὰ αὐτὰ περὶ τοῦ καθήκοντος τῆς Ἱεράς Συνόδου ὡς πρὸς τε τὸν Κλήρον καὶ τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἐν Μητροπόλει αὐτοῦ ἱεροὺς Ναοὺς καὶ ἱεράς Μονὰς καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς ἀσκουμένους Μοναχοὺς ἔχει κατὰ τὰς προμνησθείσας διατάξεις τῶν ἄρθρ. 27 καὶ 29 τοῦ Καταστατικοῦ καὶ τοὺς σχετικoὺς ἱεροὺς Ἀποστολικoὺς καὶ Συνοδικoὺς Κανόνας καὶ ἕκαστος Ἀρχιερεὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κληρωθείσης αὐτῷ ἐπισκοπῆς, εἰς ἕν, ὡς ἀποτελοῦντα τὴν ἀνωτέραν ἐκκλησιαστικὴν καὶ πνευματικὴν ἀρχὴν ἐντὸς αὐτῆς, ὑπάρχοντι ἅπαντες οἱ κληρικοὶ οἰαδῆποτε τάξεως καὶ βαθμοῦ, καὶ τὸν ὅποιον ἀφείλουσι νὰ ἀναγνωρίζωσιν ὡς προϊστάμενον, νὰ ὑπακούωσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐκτελώσι τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραγγελίας καὶ διαταγὰς, ὥστε ἐντὸς τῶν Ναῶν μία καὶ μόνη ἐξουσία ἀνεγνωρισμένη ὑπάρχει, ἡ τῶν Ἐπισκόπων καὶ δι' αὐτῶν ἡ τῆς Ἱεράς Συνόδου.

Οἱ ἱεροὶ Κανόνες διαιροῦνται εἰς Ἀποστολικoὺς, τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῶν τοπικῶν Συνόδων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν θείων Πατέρων. Καὶ οἱ μὲν Ἀποστολικοὶ εἰσὶ τὸ πόρισμα τῆς Ἱεράς παραδόσεως, ὡς δηλονότι οἱ Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, καὶ ἐκ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν διασωθείσης διὰ τῶν συγγραμμάτων τῶν πρώτων Ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων διμορφώθησαν, τρὺς ὁποῖους εὐρύστα ἐφαρμοζομένους ἐν

τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ πρώτη ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῇ Σύνοδος ἐτήρησεν αὐτοὺς· τῶν δὲ τοπικῶν Συνόδων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πατέρων οἱ Κανόνες ἔχουσιν ὡσαύτως κύρος, καθὼ ἐπικυρωθέντες ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ δὴ τῆς ἐν Τρούλλῳ ἔκτης, ἐν τῇ Β' Κανόνι τῆς ὁποίας ἀναγράφεται τίνων προηγηθεῶν Συνόδων καὶ τίνων Πατέρων οἱ Κανόνες ἐπικυροῦνται. Μεταξὺ τῶν Κανόνων τούτων ἀνευρίσκωμεν τὸν Κανόνα Δ' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τὸν κανόνα Α' τῆς Α' καὶ Β' ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου καὶ τὸν Κανόνα ΙΖ' τῆς ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καθ' ὅς δὲν ἐπιτρέπεται ἡ Ἱεραὶς ἱερῶν Ναῶν καθιερωμένων εἰς τὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν μυστηρίων καὶ εἰς τὴν κοινὴν τῶν ὀρθοδόξων λατρείαν ἀνευ ἀδείας τοῦ ἐπισκόπου. Τέλος ἐν σχέσει μὲν πρὸς τὴν Ἱεραὶν ἱερῶν Ναῶν καθιερωμένων εἰς τὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν μυστηρίων καὶ εἰς τὴν κοινὴν τῶν ὀρθοδόξων λατρείαν, ἐτέρωθεν δὲ ἐν σχέσει πρὸς τὴν κανονικὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ τῶν ἐν γένει ἱεροπραξιῶν, θεωρῶ ἐπάναγκας νὰ ἀναφέρω καὶ τὸν Κανόνα ΙΒ' τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Α' καὶ Β' Συνόδου ἔχοντα οὕτω «Τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς ἔκτης Συνόδου, τοὺς ἐν τοῖς εὐκτηρίοις οἴκοις, ἔνδον οἰκίας οὔσι, λειτουργοῦντας ἢ βαπτίζοντας κληρικούς, παρὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου, καθαιρέσει καθυποβαλλούσης καὶ ἡμεῖς τοῦτω συμψηφισόμεθα. Τῆς γὰρ Ἁγίας Ἐκκλησίας ὀρθοτομούσης καὶ τὸν ἀληθῆ πρεσβευούσης λόγον, καὶ τὸ σεμνὸν τῆς Πολιτείας συντηρούσης τε καὶ ἐκδιδασκούσης, ἀπηχῆς καὶ ἀνόσιον παραχωρεῖν τοὺς ἀπαιδεύσι καὶ ἀναρχία συζῶντας, εἰς τὰς οἰκίας ὑποδουμένους τὴν ταύτης εὐταξίαν διασπᾶν, καὶ πολλῆς παραχῆς καὶ σκανδάλου ἀποπληροῦν. Διόπερ ἡ νῦν ἱερά καὶ θεοσυνέργητος Σύνοδος, τῇ Οἰκουμενικῇ καὶ Ἁγίᾳ ἔκτῃ Συνόδῳ συμφωνοῦσα, ἀποκεκληρωμένους εἶναι τοὺς ἐν τοῖς εὐκτηρίοις οἴκοις, ἔνδον οἰκίας οὔσι, λειτουργοῦντας, διωρίσατο, τῆς ἀποκληρώσεως δηλονότι παρὰ τοῦ κατὰ τὸν τόπον ἐπισκόπου αὐτοῖς ἀπονεμηθείσης. Εἰ δὲ τινες παρὰ τούτους, τοῦ ἐπισκόπου μὴ εὐδοκοῦντος, εἰς τὰς οἰκίας εἰσπίπτοντες, ἄπτεσθαι τῆς λειτουργίας ἀποτολμῶσι, τούτους μὲν καθαιρεῖσθαι, τοὺς δὲ τῆς αὐτῶν κοινωνίας μετασχόντας, τῷ ἀφορισμῷ καθυποβάλλεσθαι». Ὁ παρὼν κανὼν εἶναι ἐπανάληψις τοῦ ΛΑ' Κανόνος τῆς ἔκτης ἐν Τρούλλῳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ΛΑ' Κανόνος τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. Ὁ Βαλσαμῶν ἐρμηνεύων τοὺς ΛΑ' Κανόνας τῆς ἐν Τρούλλῳ ἔκτης Συνόδου καὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἐπάγεται τὰ ἑξῆς: «Παρασυναγωγὴ ἐστὶ τὸ ἱερούργησαι τινα ἢ βαπτίσει ἐν εὐκτηρίῳ οἴκῳ παρὰ γνώμην τοῦ κατὰ χώραν ἐπισκόπου, καὶ ἐνταῦθα μὲν τοὺς τοιοῦτόν τι ποιοῦντας ἱερεῖς καθαιρεῖσθαι οἱ πατέρες διορίζονται, ἐν δὲ τῷ ΝΘ' Κανόνι τῆς αὐτῆς Συνόδου καὶ τοὺς ἔχοντας τὰ εὐκτήρια λαϊκοὺς ἀφορίζουσι· ὅτι ἐκάστης πόλεως ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ ἀφείλουσιν ὑποκεισθαι τῷ κατὰ χώραν ἐπισκόπῳ καὶ μετὰ τούτου συνάγεσθαι καὶ ἐκκλησιάζειν, ὁ δὲ παρὰ ταῦτα ποιήσας καὶ ἀνευλόγως ἐκ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου ἀποσχισθεὶς καὶ ἰδίᾳ ἐκκλησιάζων, εἰ μὲν κληρικὸς ἐστὶ καθαιρεθήσεται ὡς φίλαρχος, εἰ δὲ λαϊκὸς ἀφορισθή-

σεται». Ο δὲ Ζωνναρᾶς ἐρμηνεύων τοὺς ἀνωτέρω Κανόνας ἐπάγεται τὰ ἑξῆς: «Τάξις συνέχει τὰ οὐράνια καὶ τὰ ἐπίγεια. Δεῖ τοίνυν τὴν εὐταξίαν φυλάττεσθαι, καὶ μᾶλλον παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς λοιποὺς κληρικοὺς ὑπῆκειν τῷ Ἐπισκόπῳ. Τὸ παρασυνάγειν καὶ θυσιαστήρια ἰστᾶν τοὺς ἱερωμένους γνώμης χωρὶς τοῦ ἐπισκόπου. Ὑψ' ἂν τελούσι. ὑπὸ καθάρσεων αὐτοὺς ἄγει· ἔ γοὺν κληρικός ἐν εὐκτηρίῳ λειτουργῶν ἢ βαπτίζων, ἐντὸς οἰκίας ὄντι, παρὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου τῆς πόλεως ἐκείνης παρασυνάγει· εἰδικῶς τοίνυν καθαιρεθῆσεται, οἱ δὲ συγκοινωνήσαντες λαϊκοὶ ἀφορισθήσονται». Ἐν τῆς μερίμνης δὲ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ὅπως αὕτη ἐντὸς θεμιτῶν ὁρίων παράσχη τὴν ἐπικουρίαν αὐτῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐκ τῆς προθέσεως περὶ τροποποιήσεως τῶν Κανόνων ἐπὶ ἀπονομῇ νέων δικαίων ἢ ἐπὶ ἄρσει τῶν κεκτημένων δικαίων τῆς ἐκκλησίας, ἐθεσπίσθη τῇ ὑποδείξει αὐτῆς καὶ τὸ ἄρθρον θ' τοῦ περὶ Ἐνοριακῶν Ναῶν Νόμου, καθ' ὃ ἀπαγορεύεται ἡ Ἱδρυσις ὀρθοδόξου ναοῦ ἄνευ ἀδείας καὶ ἐγκρίσεως τῆς ἀρχιεπίσκοπῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἀπολύτως δὲ ἐὰν δὲν ὑπάρχη ἐνορία. Εἰς οὐδὲνα ἀπολύτως ἱερὸν Ἀποστολικὸν ἢ Συνοδικὸν Κανόνα ἀναφέρεται ἡ χρῆσις ὀρισμένου ἡμερολογίου, οὐδὲ ἀναγράφεται σχέσις τις αὐτοῦ πρὸς τὴν περὶ δογμάτων πιστῆν καὶ ὀρθὴν διδασκαλίαν, τὴν θεῖαν λατρείαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, τόσον τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅσον καὶ πάσης ἄλλης χριστιανικῆς θρησκείας, οὔτε τέλος ὑπὸ τῶν ἱερῶν παραδόσεων ἐπιβάλλεται ἢ χρῆσις ὀρισμένου ἡμερολογίου, διότι ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἡμερολογίου ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ ἐνιαυσίου κύκλου τῆς γῆς περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὸν ἴδιον ἄξονά τῆς, εἶναι πόρισμα καθαρῶς ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων, ὥστε τὸ νὰ ἐκλαμβάνη χριστιανὸς τις ὀρθόδοξος τὸ πόρισμα τοῦτο ὡς θρησκευτικὴν ἀλήθειαν, ἀποτελεῖ μὲν καθαρὰν δευσιδαιμονίαν, δὲν ἐξέρεχται· ὅμως οὗτος διὰ τοῦτο καὶ μόνον τῶν ὁρίων τῶν θεῶν δογμάτων τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν ὁρισμῶν τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων.

Πρὸς πλήρη κατανόησιν τοῦ ἀπασχολούντος ἡμᾶς θέματος παρίστανται ἀνάγκη νὰ λεχθῶσιν εἰσέτι τινὰ καὶ περὶ τῆς ἱερατικῆς ἐξουσίας, περὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ περὶ τῶν μυστηρίων, ἐτέρωθεν δὲ περὶ τῆς καθάρσεως καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς· καὶ ὅσα μὲν ἄφορᾶ τὴν ἱερωσύνην, τὰς ἱερὰς τελετὰς καὶ τὰ μυστήρια ἐν γένει, θὰ περιορισθῶν ἢ ἀναφέρω σχετικὴν περιουσίην τοῦ συγγραμματος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ ἐκπονηθέντος ὑπὸ τοῦ ὀρθοδόξου ἐπισκόπου Ζάρας τῆς Δαλματικῆς Νικοδήμου Μίλας. Ἐν τῷ Κεφαλαίῳ δευτέρῳ § 134 ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς. «Ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ τόπος, ἐνθα αὐτὸς οὗτος ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ αἰώνιος Ἀρχιερεὺς, ὁ προσεγγιζὼν τῷ Θεῷ τὴν μεγάλην θυσίαν πρὸς ἀπολύτρωσιν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ θυσία αὕτη τελεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ νῦν καὶ διατελεῖται ἐν αὐτῇ τελουμένη εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ὁ δὲ τῆς θυσίας ταύτης ἐπε-

νεργηθεὶς ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἁγιασμὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ μέγιστον τῶν μυστηρίων, ἐξ οὗ ἅπασαι αἰετὸν τελούμεναι ἱεραὶ τελεῖται τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἀνεπτύχθησαν. Αἱ μὲν τούτων ὀρίσθησαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα δι' ἐρατῶν μέσων καὶ σημείων μεταδιδῶται τοῖς ἀνθρώποις ἡ θεία χάρις, αἱ δὲ ἐθεσπίσθησαν προύοντος τοῦ χρόνου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δοθείσης αὐτῇ ἐξουσίας. ὅπως πάντα ἐν αὐτῇ ὡς καθηγιασμένα καὶ βασιλεῦχ ἐπὶ πάντα ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Αἱ μὲν πρῶται καλοῦνται μυστήρια, αἱ δὲ εἰσι διάφοροι προσευχαὶ καὶ ἱεροπραξίαι· τελούμεναι ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἱερέων καθ' ὀρισμένον λειτουργικὸν τύπον. Πάντα τὰ μυστήρια πηγάζουσιν ἐκ Θεοῦ δικαίου, ἡ δὲ Ἐκκλησιαστικὴ νομοθεσία διετύπωσεν ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὴν οὐσίαν αὐτῶν τὸ δίκαιον τοῦτο καθορίσασα τὴν ἀκριβῆ τήρησιν αὐτοῦ. Τὸ δίκαιωμα τῆς κανονικῆς τελέσεως τῶν μυστηρίων, ἅτινα εἰσὶν ἑπτὰ, ἐν οἷς καὶ ἡ ἱερωσύνη, κέντηται μόνον ὁ νομίμως χειροτονημένος ἱερεὺς ἢ Ἀρχιερεὺς· ὡσαύτως τὸ δίκαιωμα τῆς κανονικῆς τελέσεως τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ τῶν ἐν γένει ἱεροπραξιῶν κέντηται ὁ νομίμως χειροτονημένος ἱερεὺς ἢ Ἀρχιερεὺς κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας θεσπισθέντα λειτουργικὸν τύπον. (Πρὸς. καὶ Κανόνα ΔΓ' τῆς ΣΤ' ἐν Τρούλλῳ Συνόδου «ἀλλὰ μηδὲ τινα τῶν ἀπάντων συγχωρεῖν ἐπὶ ἄμβωνος κατὰ τὴν ἐν τῷ κλήρῳ καταλεγομένην τάξιν, τοὺς θεοὺς τῷ λαῷ λόγους καὶ τὰς θείας γραφὰς ἀποφωρεῖν. Εἰμή τι ἂν ἱερατικῆ κούρᾳ χρῆσθαι ὁ τοιοῦτος, καὶ τὴν εὐλογίαν ὑπὸ τοῦ οἰκείου ποιμένος κανονικῶς ὑποδέξεται· εἰ δὲ τις φωραθῆιη παρὰ τὰ προγεγραμμένα ποιῶν, ἀφορίζεσθω. Τὸν Κανόνα τοῦτον ἐρμηνεύων ὁ Βαλσαμῶν ἐπάγεται τὰ ἑξῆς: «Σημειώσαι δὲ ὅτι ἅμα τῷ δέξασθαι τινα σφραγίδα ἐπικουρίδος ἀπὸ χειρὸς ἀρχιερατικῆς, κληρικῶν τοῦτον ἔχει ὁ κανὼν», ἔ δὲ Ἀλέξ. Ἀριστηνὸς ἀναγράφει: «Μὴ κεκαρμένους καὶ εὐλογίας τυχῶν ἐπὶ ἄμβωνος ἱερούς λόγους οὐκ ἀναγνώσεται». (Ἰδε καὶ Κανόνα ΙΔ' τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ Κανόνα ΣΤ' τῆς ἐν Γάγγρα Συνόδου ἔχοντα οὕτω: «εἰ τις παρὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἰδίᾳ ἐκκλησιάζει καὶ καταφρονῶν τῆς Ἐκκλησίας, τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐθέλει πράττειν, μὴ συνόντος τοῦ πρεσβυτέρου κατὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου, ἀνάθεμα ἔστω» ὅση δ' ἀφορᾶ τὴν καθάρσεων αὕτη ἐπάγεται τὴν ἀποβολὴν τοῦ τιμωρηθέντος ἀπὸ τοῦ πνευματικοῦ ἀξιώματος εἰς τὸν ὑποδιδασκόμενον αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν Λαϊκῶν, μὴ ἐπιτροπομένης πλέον τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ καθαιρεθέντος διὰ νέας χειροτονίας. (Πρὸς. Κανόνα Α' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου «Ἡ Ἁγία Σύνοδος ἐντεῦθεν ἤδη ἀλλότριον ἔκριεν αὐτὸν τῆς Ἐκκλησίας» Κανόνα Γ'. «παντελῶς αὐτὸν καθαιρεῖσθαι τῆς λειτουργίας ὡς μηκέτι ἔχοντα ἀποκαταστάσεως» Κανὼν ΠΑ' τῆς ἐν Τρούλλῳ ΣΤ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου «καὶ εἰ μὲν ἱερατικός ἐστὶν ὁ παραβάτης τῶν ὀρισθέντων, ἀπογυμνοῦσθαι τοῦτον τῆς ἱερατικῆς ἀξίας προστάσσομεν». Πρὸς. ὡσαύτως ΙΕ'. Κανόνα τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ΙΣΤ'. Κανόνα τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, Κανόνα Ε'. τῆς Δ'. Συνόδου καὶ Κανόνα Η'. τοῦ Νικο-

σεται». Ο δὲ Ζωναρᾶς ἐρμηνεύων τοὺς ἀνωτέρω Κανόνας ἐπάγει τὰ ἑξῆς: «Τάξις συνέχει τὰ οὐράνια καὶ τὰ ἐπίγεια. Δεῖ τοίνυν τὴν εὐταξίαν φυλάττεσθαι, καὶ μᾶλλον παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς λοιποὺς κληρικούς ὑπήκειν τῷ Ἐπισκόπῳ. Τὸ παρασυνάγειν καὶ θυσιαστήρια ἰσῶν τοὺς ἱερωμένους γνώμησιν χωρὶς τοῦ ἐπισκόπου, ὅψ' ὄν τελοῦσι, ὑπὲρ καθαιρέσιν αὐτοῦ ἀγεί· ἔ γούν κληρικός ἐν εὐκτηρίῳ λειτουργῶν ἢ βαπτίζων, ἐντὸς οἰκίας ὄντι, παρὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου τῆς πόλεως ἐκείνης παρασυνάγει· εἰδικῶς τοίνυν καθαιρεθήσεται, οἱ δὲ συγκοινωνήσαντες λαϊκοὶ ἀφορισθήσονται». Ἐκ τῆς μερίμνης δὲ τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ὅπως αὕτη ἐντὸς θεμιτῶν ὁρίων παράσχη τὴν ἐπικουρίαν αὐτῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐκ τῆς προθέσεως περὶ τροποποιήσεως τῶν Κανόνων ἐπὶ ἀπονομῇ νέων δικαίων ἢ ἐπὶ ἀρσεί τῶν κεκτημένων δικαίων τῆς ἐκκλησίας, ἐθεσπίσθη τῇ ὑποδείξει αὐτῆς καὶ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ περὶ Ἐνοριακῶν Ναῶν Νόμου, καθ' ὃ ἀπαγορεύεται ἢ ἱδρύσεις ὀρθοδόξου ναοῦ ἀνευ ἀδείας καὶ ἐγκρίσεως τῆς ἀρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἀπολύτως δὲ ἐὰν δὲν ὑπάρχη ἐνορία. Εἰς οὐδένα ἀπολύτως ἱερὸν Ἀποστολικὸν ἢ Συνοδικὸν Κανόνα ἀναφέρεται ἢ χρησις ὀρισμένου ἡμερολογίου, οὐδὲ ἀναγράφεται σχέσις τις αὐτοῦ πρὸς τὴν περὶ δογμάτων πιστῆν καὶ ὀρθὴν διδασκαλίαν, τὴν θεῖαν λατρείαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, τόσον τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅσον καὶ πάσης ἄλλης χριστιανικῆς θρησκείας, οὔτε τέλος ὑπὸ τῶν ἱερῶν παραδόσεων ἐπιβάλλεται ἢ χρησις ὀρισμένου ἡμερολογίου, διότι ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἡμερολογίου ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ ἐνιαυσίου κύκλου τῆς γῆς περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὸν ἴδιον ἀξονά τῆς, εἶναι πόρισμα καθαρῶς ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων, ὥστε τὸ νὰ ἐκλαμβάνη χριστιανὸς τις ὀρθόδοξος τὸ πόρισμα τοῦτο ὡς θρησκευτικὴν ἀλήθειαν, ἀποτελεῖ μὲν καθαρὰν δεισιδαιμονίαν, δὲν ἐξέρχεται ἕμως οὗτος διὰ τοῦτο καὶ μόνον τῶν ὁρίων τῶν θεῶν δογμάτων τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν ὀρισμῶν τῶν ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων.

Πρὸς πλήρη κατανόησιν τοῦ ἀπασχολούντος ἡμᾶς θέματος παρίσταται ἀνάγκη νὰ λεχθῶσιν εἰσέτι τινὰ καὶ περὶ τῆς ἱερατικῆς ἐξουσίας, περὶ τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ περὶ τῶν μυστηρίων, ἐσέρωθεν δὲ περὶ τῆς καθαιρέσεως καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς· καὶ ὅσω μὲν ἀφορᾷ τὴν ἱερωσύνην, τὰς ἱεράς τελετάς καὶ τὰ μυστήρια ἐν γένει, θὰ περιορισθῶν' ἀναφέρω σχετικὴν περιουσίαν τοῦ συγγράμματος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ ἐκπονηθέντος ὑπὸ τοῦ ὀρθοδόξου ἐπισκόπου Ζάρας τῆς Δαλματικῆς Νικοδήμου Μίλας. Ἐν τῷ Κεφαλαίῳ δευτέρῳ § 134 ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς. «Ἡ ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ τόπος, ἐνθα αὐτὸς οὗτος ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ αἰώνιος Ἀρχιερεὺς, ὁ προσνεγκὼν τῷ Θεῷ τὴν μεγάλην θυσίαν πρὸς ἀπολύτρωσιν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ θυσία αὕτη τελεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ νῦν καὶ διατελέσει ἐν αὐτῇ τελομένη εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ὁ δὲ τῆς θυσίας ταύτης ἐπε-

νεργηθεὶς ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἁγιασμὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ μέγιστον τῶν μυστηρίων, ἐξ οὗ ἀπασαί αἱ νῦν τελοῦμεναι ἱεραὶ τελεταὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἀνεπτύχθησαν. Αἱ μὲν τούτων ὀρίσθησαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα δι' ἐρατῶν μέσων καὶ σημείων μεταδιδῶται τοῖς ἀνθρώποις ἡ θεία χάρις, αἱ δὲ ἐθεσπίσθησαν προῖόντος τοῦ χρόνου ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θεώσεως αὐτῆς ἐξουσίας. Ἐπως πάντα ἐν αὐτῇ ὡσι κατηγιασμένα καὶ θασιλεύη ἐπὶ πάντα ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Αἱ μὲν πρῶται καλοῦνται μυστήρια, αἱ δὲ εἰσι διάφοροι προσευχαὶ καὶ ἱεροπραξίαι τελοῦμεναι ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἱερέων καθ' ὀρισμένον λειτουργικὸν τύπον. Πάντα τὰ μυστήρια πηγάζουσιν ἐκ Θεοῦ δικαίου, ἢ δὲ Ἐκκλησιαστικῆ νομοθεσία διετύπωσεν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν οὐσίαν αὐτῶν τὸ δίκαιον τοῦτο καθορίσασα τὴν ἀκριβῆ τήρησιν αὐτοῦ. Τὸ δίκαιωμα τῆς κανονικῆς τελέσεως τῶν μυστηρίων, ἅτινα εἰσὶν ἑπτὰ, ἐν οἷς καὶ ἡ ἱερωσύνη, κέκτηται μόνον ὁ νομίμως κεχειροτονημένος ἱερεὺς ἢ Ἀρχιερεὺς· ὡσαύτως τὸ δίκαιωμα τῆς κανονικῆς τελέσεως τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ τῶν ἐν γένει ἱεροπραξιῶν κέκτηται ὁ νομίμως κεχειροτονημένος ἱερεὺς ἢ Ἀρχιερεὺς κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας θεσπισθέντα λειτουργικὸν τύπον. (Πρὸλ. καὶ Κανόνα ΑΓ' τῆς ΣΤ' ἐν Τρούλλῳ Συνόδου «ἀλλὰ μὴδὲ τῶν ἀπάντων συγχωρεῖν ἐπὶ ἄμβωνος κατὰ τὴν ἐν τῷ κλήρῳ καταλεγομένην τάξιν, τοὺς θεοὺς τῷ λαῷ λόγους καὶ τὰς θείας γραφὰς ἀποφωνεῖν. Εἰμή τι ἀν ἱερατικῆ κουρᾷ χρῆσθαι ὁ τοιοῦτος, καὶ τὴν εὐλογίαν ὑπὸ τοῦ οἰκείου ποιμένος κανονικῶς ὑποδέξεται· εἰ δὲ τις φωραθεῖ παρὰ τὰ προγεγραμμένα ποιῶν, ἀφορίζεσθω. Τὸν Κανόνα τοῦτον ἐρμηνεύων ὁ Βαλασμῶν ἐπάγειται τὰ ἑξῆς: «Σημείωσαι· δὲ οὗ ἅμα τῷ δέξασθαι τὴν σφραγίδα ἐπικουρίδος ἀπὸ χειρὸς ἀρχιερατικῆς, κληρικῶν τοῦτον ἔχει ὁ κανὼν», ἔ δὲ Ἀλέξ. Ἀριστηνὸς ἀναγράφει «Μὴ κεκαρμένος καὶ εὐλογίας τυχὼν ἐπὶ ἄμβωνος ἱερούς λόγους οὐκ ἀναγνώσεται». [Ἰδε καὶ Κανόνα ΙΔ' τῆς Ζ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ Κανόνα ΣΤ' τῆς ἐν Γάγγρα Συνόδου ἔχοντα οὕτω· «εἰ τις παρὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἰδίᾳ ἐκκλησιάζει καὶ καταφρονῶν τῆς Ἐκκλησίας, τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐθέλοι πράττειν, μὴ συνόντος τοῦ πρεσβυτέρου κατὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου, ἀνάθεμα ἔστω»· ὅσω δ' ἀφορᾷ τὴν καθαιρέσιν αὕτη ἐπάγεται τὴν ἀποβολὴν τοῦ τιμωρηθέντος ἀπὸ τοῦ πνευματικοῦ ἀξιώματος εἰς τὸν υποδικασμὸν αὐτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῶν Λαϊκῶν, μὴ ἐπιτρεπομένης πλέον τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ καθαιρεθέντος διὰ νέας χειροτονίας. (Πρὸλ. Κανόνα Α' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου «Ἡ Ἁγία Σύνοδος ἐντευθεν ἤδη ἀλλότριον ἔκριεν αὐτὸν τῆς Ἐκκλησίας»· Κανόνα Γ' «παντελῶς αὐτὸν καθαιρεῖσθαι τῆς λειτουργίας ὡς μηκέτι ἔχοντα ἀποκαταστάσεως»· Κανὼν ΠΑ' τῆς ἐν Τροῦλλῳ ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου «καὶ εἰ μὲν ἱερατικῶς ἔστιν ὁ παραβάτης τῶν ὀρισθέντων, ἀπογυμνωσθαι τοῦτον τῆς ἱερατικῆς ἀξίας προστάσσομεν». Πρὸλ. ὡσαύτως ΙΕ'. Κανόνα τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ΙΣΤ'. Κανόνα τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, Κανόνα Ε'. τῆς Δ' Συνόδου καὶ Κανόνα Η'. τοῦ Νικο-

λάου Κωνσταντινουπόλεως).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐν πλάτει ἀναπτυχθέντων συνάγονται ἀναγκάτως τὰ ἑξῆς:

Α) Χριστιανοὶ βαπτισθέντες καὶ ἀνατραφέντες κατὰ τὴν Ἀνατολικὴν ὀρθόδοξον τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ πιστεύοντες εἰς τὰ θεῖα δόγματα αὐτῆς δὲν ἐξέρχονται πρὸς τῶν ἑρίων τῶν θείων δογμάτων τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, οὐδὲ καθίστανται ἑτερόδοξοι ἢ ἑτερόθρησκοι ἐκ μόνου τοῦ λόγου, οὐ οὗτοι ἐκλαμβάνουσιν ὀρθότερον ἄλλο ἢ τὸ ὑπὸ τῆς Πολιτείας καθιερωθὲν καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀποδεκτὸν γενόμενον ἡμερολόγιον, καθὼς ἡ διαφορὰ τοῦ ἡμερολογίου δὲν ἔχει ἄλλην συνάπειαν εἰμὴ τὴν ἐκπλήρωσιν εἰς τοὺς ἐν τῇ ἐπικρατεῖα ἱδρυμένους ἤδη ἱερούς Ναοὺς τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων κατ' ἄλλην χρονολογικὴν τάξιν παρὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὁρισθεῖσαν, ὡς καὶ τὴν τέλεσιν τῶν ἱεροτελεσιῶν καὶ τῆς θείας λατρείας εἰς ἄλλας ἡμέρας διὰ μετακινήσεως τῶν ἀγιότητων ἐορτῶν κατ' ἀλλαγὴν τοῦ ὑπὸ τῆς Πολιτείας καθιερωθέντος καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας γενομένου ἀποδεκτοῦ ἡμερολογίου. τοιοῦτοτρόπως δὲ χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι καὶ ὑπήκοοι Ἕλληνες ὄντες ἢ ὁμογενεῖς κατοικοῦντες ἐν Ἑλλάδι δὲν παύουσι νὰ ἀποτελῶσι μέρος τοῦ συνιστῶντος τὴν Ἀὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν ἔλου πληρώματος, μηδὲ νὰ ἐκφεύγῳσι τῆς δικαιοδοσίας τῆς διοικούσης τὴν Ἐκκλησίαν ὑπερτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ τῶν κατὰ χώραν Ἐπισκόπων. Οὐδεμίαν βαρῦτητα δύναται νὰ ἔχη ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι οὗτοι λόγῳ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἡμερολογίου, ὅπερ ὡς ὀρθὸν ἀποδέχονται, εἶναι: αἰρετικοὶ ἢ σχισματικοὶ, διότι αἰρετικοὶ καὶ σχισματικοὶ δὲν κηρύσσονται ἀφ' ἑαυτῶν (eo ipso), ἀλλὰ κηρύσσονται τοιοῦτοι μόνον διὰ νόμιμον ἀποφάσεως Συνόδου τῶν Κανονικῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιερέων, καὶ αἰρετικοὶ μὲν λόγῳ τῆς διαφορᾶς τοῦ θείου δόγματος, ἐκ τῶν ἑρίων τοῦ οὐοίου ἐξέρχονται, σχισματικοὶ δὲ δι' αἰτίας τινὰς Ἐκκλησιαστικὰς καὶ ζητήματα ἰσῆμα πρὸς ἀλλήλους διενεχθέντες, εἰς ἃ ὁμοῦ οὐδόλως περιλαμβάνεται καὶ ἡ διαφορὰ τοῦ ἡμερολογίου, καθὼς, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, ἡ χρῆσις τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ ἡμερολογίου δὲν ἀνάγεται εἰς ζήτημα ἐκκλησιαστικὸν ἢ θρησκευτικὸν, ἀλλ' εἶναι ἀπλῶς πόρισμα ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων. Τούτου τιθεμένου οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον χριστιανοὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας δὲν δύναται νὰ ἱδρῶσιν οὔτε ἰδίαις καὶ ἀνεξαρτήτους τῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἀὐτοκέφαλου Ἐκκλησίας θρησκευτικὰς ὁργανώσεις τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. αἱ δὲ τυχόν ἱδρυθεῖσαι τοιαῦται ὑπόκεινται προδήλως εἰς διάλυσιν δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου Δικαστηρίου, οὔτε καὶ ἱερούς Ναοὺς καθιερωμένους εἰς τὴν λατρείαν τῶν ἀποδεχομένων τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, ἀνεξαρτήτους τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῆς ἐν γένει ἐπαγρυπνήσεως καὶ ἐποπτείας τῆς ὑπερτάτης Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τῆς διοικούσης τὴν Ἀὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδίαις μὲν θρησκευτικὰς ὁργανώσεις τῆς ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διότι οἱ ἀποδεχο-

μενοι τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον δὲν παρεκβαίνουσι τὰ ὅρια τῶν θείων δογμάτων τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐκ μόνης διαφορᾶς τοῦ ἡμερολογίου, ὅπερ ὡς ὀρθὸν ἀποδέχονται, οὔτε καθίστανται ἑτερόδοξοι ἢ ἑτερόθρησκοι, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσι νὰ ἀποτελῶσι μέρος τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἔλου πληρώματος, καὶ νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν νόμιμον δικαιοδοσίαν τῆς διοικούσης τὴν Ἀὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν ὑπερτάτης Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς οὔτω δὲ ἢ παρ' αὐτῶν ἱδρῶσι ἰδίῳ θρησκευτικῶν ὁργανώσεων τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἢ θελεν ἔχει τὸ ἐλεύθερον ἀπέλεσμα, τούτο μὲν, τὴν ἀπόσχισιν τῶν ἀποδεχομένων τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἀπὸ τῆς Ἀὐτοκέφαλου Ἐκκλησίας ἀνευ ἀποφάσεως Συνόδου τῶν Κανονικῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιερέων, τούτο δὲ, τὸν κατατεμαχισμὸν τῆς Ἀὐτοκέφαλου Ἐκκλησίας εἰς πλείονας κατ' ἰδίαν ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας παρὰ τὰς ἱεράς παραδόσεις καὶ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος κατοχυρωθέντας Ἁγίους Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας, τὸς ἀσφαλίζοντας τὸ ἐνιαῖον καὶ ἀδιάρητον τῆς καθόλου Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ καθ' οὓς διοικεῖται ἡ Μεγάλη τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου Ἐκκλησία, ὡς καὶ πᾶσα ὁμοδόξος Ἐκκλησία, μεθ' ὧν εἶναι ἀναποσπάστως δογματικῶς συνδεδεμένη ἢ Ἀὐτοκέφαλος τῆς Ἑλλάδος Ἐκκλησία τηροῦσα, ὡς ἐκεῖναι, ἀπαρασλεύτως τὸς Ἁγίους Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας καὶ τὰς ἱεράς παραδόσεις, δύναται τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου ὄρου κατὰ τὴν χειραφετησὶν τῆς, ὅστις κατοχυρώθη ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, τούτῳ ὅπερ ἀποτελεῖ τὸν ἀρραγῆ σύνδεσμον τῆς Ἀὐτοκέφαλου Ἐκκλησίας μετὰ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ἰδίαις μετὰ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου παρ' οὗ ἐχειραφετήθη, ἰδίους δὲ ἱερούς ναοὺς, μὴ ὑποκειμένους δηλονότι εἰς τὴν νόμιμον δικαιοδοσίαν καὶ ἐπαγρυπνήσιν τῆς Ἀὐτοκέφαλου Ἐκκλησίας, διότι ἡ ἱδρῶσις ἱερῶν ναῶν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἀνεξαρτήτων τῆς δικαιοδοσίας, ἐπαγρυπνήσεως καὶ ἐποπτείας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, τῆς διοικούσης τὴν Ἐκκλησίαν, οὐ μόνον ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῶν προσησθέντων ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ ὑπὸ τοῦ άρθρου 3 τοῦ περὶ Ἐνοριακῶν Ναῶν νόμου, ἀλλὰ καὶ τιμωρεῖται εἰς βαθμὸν πλημμελήματος ὑπὸ τοῦ άρθρου 63 τοῦ νόμου 5148, ὥστε καὶ οἱ ἀνευ ἀδείας τῶν κατὰ χώραν Ἐπισκόπων ἀνεγειρόμενοι ἱεροὶ Ναοὶ καθιερωμένοι εἰς τὴν θεῖαν λατρείαν τῶν ἀποδεχομένων τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὀρθοδόξων Χριστιανῶν ὑπόκεινται ἀναγκάτως εἰς τὴν ἀμεσον νόμιμον δικαιοδοσίαν καὶ ἐπαγρυπνήσιν τῆς διοικούσης τὴν Ἐκκλησίαν ὑπερτάτης Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐν τὸς αὐτῶν μία καὶ μόνη ἐξουσία ἀνεγνωρισμένη ὑπάσχει, ἢ τῶν ἐπισκόπων καὶ δι' αὐτῶν ἢ τῆς ἱεράς Συνόδου. Ἐρρήθη ὅτι ἡ ἱδρῶσις ἰδίῳ θρησκευτικῶν ὁργανώσεων ὑπὸ τῶν ἀποδεχομένων τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν κατοικούντων ἐν Ἑλλάδι, ὡς καὶ ἢ παρ' αὐτῶν ἱδρῶσις ἰδίῳ ἱερῶν

ναῶν δὲν εἶναι δυνατή· καὶ ἡ μὲν Ἱδρυσις ἰδίων θρησκευτικῶν ὀργανώσεων, διότι ἐμβάλλει εἰς τὸν κίνδυνον τῆς κατατμήσεως τὴν αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, ἐπέρχεται δὲ καὶ ἡ ἀπόσχισις αὐτῶν ἀπὸ τῆς αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἄνευ ἀποφάσεως τῶν Κανονικῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἀρχιερέων. Ἐπερ ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Συντάγματος καὶ εἰς τοὺς προπαρατεθέντας ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας, τοὺς ἀσφαλίζοντας τὸ ἐνιαῖον αὐτῆς τε καὶ τῆς καθόλου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· ἡ δὲ Ἱδρυσις ἰδίων ἱερῶν Ναῶν, διότι ἐπιφέρει τὴν ἀναρχίαν ἐν τῇ ἐσωτερικῇ διοργανώσει καὶ διοικήσει τῆς Ἐκκλησίας, τὴν διάσπασιν τῆς ἐν τοῖς Ναοῖς εὐταξίας, τὴν διαταραχὴν εἰς τὴν εὐκοσμον καὶ εὐσχημόνα διεξαγωγὴν τῶν ἱερῶν τελετῶν, ἔπερ ἐπίσης ἀντίκειται εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἀνωτέρω Κανόνων καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς Κανόνας IB' τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Α' καὶ Β' Συνόδου, AA' τῶν τε Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τῆς ἑκτῆς ἐν Τρούλλῳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ΣΤ' τῆς ἐν Γάγγρα Συνόδου. Ἐκτὸς ὅμως τῶν λόγων τούτων τῶν καθιστῶντων ἀνεφικτον τὴν Ἱδρυσιν τῶν τοιούτων θρησκευτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἰδίων ἱερῶν Ναῶν ὑφίσταται καὶ ἕτερος λόγος ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων πηγάζων, ὅστις καθιστᾷ ἀνεφικτον τὴν Ἱδρυσιν ἰδίων θρησκευτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἰδίων ἱερῶν Ναῶν ὑπὸ τῶν ἀποδεχομένων τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι κατοικούντων. Τὸν λόγον τοῦτον ἀνευρίσκωμεν ἐν τῷ Κανονικῷ δικαίῳ καὶ δὴ εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν περικοπὴν τοῦ συγγράμματος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου τοῦ Ἐπισκόπου Ζάρας τῆς Δαλματικῆς Νικοδ. Μίλας. Οἱ ἀποδεχόμενοι τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἀξιοῦσι μόνον τὴν τέλει τῶν θρησκευτικῶν τῶν καθηκόντων κατ' ἄλλην χρονολογικὴν τάξιν παρὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὀρισθεῖσαν, ὡς καὶ τὴν τέλει τῆς θείας λατρείας καὶ τῶν ἱεροτελεστιῶν ἐν γένει εἰς ἄλλας ἡμέρας διὰ μετακινήσεως τῶν ἀκινήτων ἑρῶν κατ' ἀλλαγὴν τοῦ ὑπὸ τῆς πολιτείας καθιερωθέντος ἡμερολογίου καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀποδεκτοῦ γενομένου, δὲν δίστανται ὅμως οὔτε εἰς τὰ θεῖα δόγματα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, οὔτε εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας θεσπισθείσας ἱερὰς τελετὰς καὶ ἱεροπραξίας ἐν γένει, οὔδὲ εἰς τὸν ὑπ' αὐτῆς θεσπισθέντα ἐκκλησιαστικὸν καὶ λειτουργικὸν τύπον αὐτῶν. Διὰ τὴν κανονικὴν ὅμως τέλει τῶν μυστηρίων, τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ τῶν ἐν γένει ἱεροπραξιῶν ἀπαιτοῦνται ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς νομίμως κεχειροτονημένοι ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας δυνάμει τῆς ἐθεσίσης αὐτῆς ἐξουσίας ὑπὸ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅπως πάντα ἐν αὐτῇ ὡς καθηγιασμένα καὶ βασιλεῦθ' ἐπὶ πάντα ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Τοπικαὶ ὅμως θρησκευτικαὶ ὀργανώσεις τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν δὲν ἔχουσιν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῶν ἱερατικὴν τάξιν, οὔδὲ δύναται ἐκάστη αὐτῶν ἢ ὁμοῦ ἅπασαι νὰ προχειρισῶσιν ἱερατικὴν ἐξουσίαν πρὸς τέλει ἐν τοῖς Ναοῖς αὐτῶν τῶν μυστηρίων, τῶν ἱερῶν τελετῶν καὶ τῶν ἐν γένει ἱεροπραξιῶν, καὶ ἐὰν τυχὸν ἀναγνωρισθῶσιν αὐταὶ παρὰ τοὺς ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας καὶ ἤθελεν ἐπιτραπῆ αὐταῖς τὸ

ἱδρῦειν τοιούτους. Κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας ἱεροὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις καὶ κατὰ τὸ ἐπ' αὐτῶν στηριζόμενον Καταστατικὸν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ὑπάρχουσαν ἡδη ἱερατικὴν τάξιν αὐτῆς, οἰουδήποτε βαθμοῦ, ὑπόκεινται εἰς οἰκείους ἐπισκόπους καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὴν διοικοῦσαν τὴν Ἐκκλησίαν Κανονικὴν Ἀρχὴν, καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ὑπακούωσιν εἰς τοὺς οἰκείους ἐπισκόπους, οὗτοι δὲ εἰς τὴν ἱεράν Σύνοδον, καὶ ἐκτελεῖ ἕκαστος αὐτῶν τὰς νομίμους ἐκκλησιαστικὰς διαταγὰς καὶ παραγγελίας τῆς ἀμέσως αὐτοῦ προϊσταμένης Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, τούτου δὲ τιθεμένου, ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἱερατικὴν τάξιν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας οὐδεὶς δύναται νὰ τελέσῃ ἱερὰς τελετὰς καὶ ἱερὰς ἀκλουθίας εἰς τοὺς Ναοὺς τῶν ἐν λόγῳ θρησκευτικῶν ὀργανώσεων, οὔτε ἡ διοικοῦσα τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν Κανονικὴ Ἀρχὴ δύναται κατὰ συστηματικὴν συγκατάδοσιν νὰ παράσχη εἰς τοὺς ἀνηκόντας εἰς τὴν ἱερατικὴν τῆς Ἐκκλησίας τάξιν λειτουργοὺς τοῦ Ὑψίστου τὴν ἀσυδοσίαν νὰ ἱεουργῶσιν ἐλευθέρως καὶ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς εἰς τοὺς Ναοὺς θρησκευτικῶν ὀργανώσεων, εὐρισκομένων ἐκτὸς τῆς νομίμου δικαιοδοσίας τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἤθελεν ἀναγνωρίσει τὴν ἀπόσχισιν τῶν τε ἀποτελοῦντων τὰς θρησκευτικὰς ὀργανώσεις λαϊκῶν καὶ κληρικῶν, ἐτέρωθεν δὲ προδήλως διὰ τῆς τοιαύτης ἀνοχῆς τῆς ἤθελε συντελέσει εἰς τὴν κατάτμησιν τῆς Ἐκκλησίας εἰς πλείονας ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, τοιοῦτοτρόπως δὲ ἤθελε παραβιάσει τοὺς Ἀποστολικούς καὶ Συνοδικούς Κανόνας παρὰ τὸν ἐπιβληθέντα αὐτῇ ὅρον ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὸν κατοχυρωθέντα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, καὶ ἤθελε διαρρήξει τὸν ὑφιστάμενον σύνδεσμον αὐτῆς μετὰ τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδίως μετὰ τοῦ Πατριαρχείου, ὥστε θὰ περιέπιπτεν εἰς τὸν κίνδυνον νὰ κηρυχθῆ σχισματικὴ, τοῦθ' ἔπερ ἡδύνατο νὰ ἔχη ὀλέθρια ἀποτελέσματα διὰ τὴν πολιτείαν καὶ τὴν καθόλου ὀρθοδόξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν.

Πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς ἐνταῦθα διδομένης λύσεως γίνεται ἡ παρατήρησις, ἐρειδομένη ὅμως ὅλως εἰς προχειρολογίαν, ὅτι αὕτη ἀντίκειται εἰς τὸ ἐδαφ. 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Συντάγματος ἔπερ ὀρίζει, ὅτι ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαράβιαστος· ἀλλὰ μήπως οἱ ἱεροὶ Ἀποστολικοὶ καὶ Συνοδικοὶ Κανόνας, καθ' οὓς διοικεῖται ἡ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ ὀρθόδοξοι ὀρθόδοξοι τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι, ὡς κατοχυρωθέντες ὑπὸ τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος δὲν ἀποτελοῦσι θεμελιώδεις διατάξεις, καὶ καθ' ὃ τοιαύτας ἀναγομένους αὐτὰς καθ' ἑαυτὰς εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν; Τίς δύναται νὰ ἀντείπη ὅτι δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὴν ἡθικὴν αἱ προμνησθεῖσαι θρησκευτικαὶ ὀργανώσεις καὶ ἡ Ἱδρυσις ἰδίων Ναῶν, ἐξ ὧν ἐπέρχεται ἡ κατάτμησις τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἐπὶ μεγίστη κινδύνῳ αὐτῆς, ἡ διάρρηξις τοῦ δεσμοῦ αὐτῆς μετὰ

τῶν ἄλλων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ δὴ μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου παρ' οὗ ἐχειραφετήθη, ἢ διαταραχῇ καὶ ἀναρχίᾳ εἰς τὴν νόμιμον δικαιοδοσίαν καὶ τὴν ἐν γένει διοίκησιν αὐτῆς, καὶ ὅτι δὲν ἀποτελοῦσι προσβολὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς θρησκείας ἐν γένει. ἤς ἀνευ ἐκλύονται οἱ κοινωνικοὶ δεσμοὶ καὶ σαλεύεται τὸ τῆς Πολιτείας οἰκονόμημα; Ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφ. 3 προδήλως ἀφ' αὐτῆν τὴν θρησκευτικὴν πίστιν καὶ ὅχι τὰ τῆς διοικήσεως τῆς θρησκείας, ἀναφέρεται δὲ πρωτίστως εἰς τοὺς ἑτεροδόξους καὶ τοὺς ἑτεροθρήσκους, εἰς δὲ τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς τοὺς πιστεύοντας εἰς τὰ δόγματα τῆς Ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι δύνανται οὗτοι νὰ μεταβάλλωσιν ἐλευθέρως θρησκευτικὴν συνείδησιν καθιστάμενοι ἑτεροδόξοι ἢ ἑτεροθρήσκοι ἐφ' ὅσον ὁμοῦ παραμένουσιν ὀρθόδοξοι πιστεύοντες εἰς τὰ θεῖα δόγματα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀναγκαιῶς ὑπόκεινται εἰς τὴν διοικοῦσαν τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν Κανονικὴν Ἀρχὴν καὶ ὀφείλουσιν ὑπακοὴν εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς διαταγὰς καὶ παραγγελίαις αὐτῆς.

Πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου 3 πρέπει νὰ γίνῃ συνδυασμὸς αὐτῆς μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν τὰ τῆς λατρείας πάσης γνωστῆς θρησκείας τελοῦνται ἐλευθέρως καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντικεινται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐνεργεῖται προσηλυτισμὸς. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἐδαφ. 3 καὶ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Συντάγματος σαφῶς καὶ ἀνεκδοκίμως ἐξάγεται, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφ. 3 ἀναφέρεται προδήλως εἰς τὴν ἐσωτερικὴν μόνον κατάστασιν τῆς ψυχῆς καὶ εἰς τὴν ἀπλήν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κόσμῳ φανέρωσιν αὐτῆς ὁ πιστεύων δηλονότι θρησκείαν τινὰ δὲν δύναται νὰ ἐξαναγκασθῇ εἰς μεταβολὴν τῆς θρησκευτικῆς του πεποιθήσεως ἢ ἀντιθέτως δὲν δύναται νὰ ἐξαναγκασθῇ νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ προσβεβλημένην θρησκείαν, ἐὰν θελήσῃ νὰ πιστεύσῃ εἰς ἄλλην θρησκείαν ἢ νὰ καταστή ἄθεος ἐὰν ἐχῇ τὸ αὐτῆς νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ζώων ἐκείνων, ἅτινα καλοῦνται ἄθεοι εἶναι ἐλεύθερος, ἐὰν ἀνήκῃ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ζώων ἐκείνων, νὰ πιστεύῃ εἰς τὸν Σατανᾶν ὡς θεότητα, εἶναι ἐλεύθερος νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν θρησκείαν ἀγρίων τινῶν φυλῶν τῶν ἐρυθροδέρμων κατὰ τὴν ὁπίαν πρὸς ἐξευμενισμὸν τῶν κακῶν πνευμάτων οἱ ἀποτελοῦντες τὴν φυλὴν θυσιάζουσιν εἰς αὐτῆς ὡς ὑπαίτιον, πρὸ δὲ τῆς ἀνθρωποθυσίας αὐτῆς ὅλοι οἱ ἄνδρες τῆς φυλῆς καὶ ὅλοι αἱ γυναῖκες χορεύουσι δημοσίᾳ δαιμονιώδη τινὰ χορὸν ἐν ἀδαμιαίᾳ καταστάσει εὐρισκόμενοι. Εὐθὺς ὁμοῦ ὡς γίνεαι ἐναρχίαι ἀσκήσεως τριαύτης λατρείας, ἀντικειμένης προδήλως εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὴν ἠθικὴν, τότε ἐμβαίνει ἀμέσως εἰς πράξιν ἢ προμνησθεῖσα διάταξις τοῦ ἐδαφ. 4, τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Συντάγματος. Εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου ἐδαφίου ἐκπεφρασμένην ἀρχὴν στηρίζεται καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 95 τοῦ Ποιν. νόμου, καθ' ἣν δὲν ἀποκλείει τὸν κα-

ταλογισμόν ἢ δόξα, ὅτι τὸ παρὰ τῶν νόμων ἐπὶ ποιῆθ' ἀπαγορευόμενον εἶναι θεμιτὸν κατὰ τὴν συνείδησιν ἢ κατὰ τὴν θρησκείαν ἢ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ ἢ τοῦ κινουμένου αἰτίου. Δεδομένου ὅθεν ὅτι ὁ καθαιρεθεὶς ἱερεὺς ὑποβιάζεται ἀμετακλήτως εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν καὶ δὲν δύναται ν' ἀποκατασταθῇ, οὔτε διὰ νέας χειροτονίας εἰς τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα, ἐτέρωθεν δέ, ὅτι καὶ εἰς τοὺς Ναοὺς τῶν ἀποδεχομένων τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ὀρθοδόξων χριστιανῶν τὰ μυστήρια, αἱ ἱεραὶ τελεταὶ καὶ ἐν γένει ἡ θεία λατρεία τελοῦνται κατὰ τὸ δόγμα τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας θεσπισθέντα ἐκκλησιαστικὸν καὶ λειτουργικὸν τύπον, οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ χωρεῖ, ὅτι ὁ ἀναιρεσιβλήτος καθηρημένος ὢν τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος καὶ ἱερουργήσας μετὰ τὴν ἀμετάκλητον καθαιρέσιν του εἰς ἱερὸν Ναὸν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἔστω καὶ ἀνεγερθέντα παρ' ἰδιώτου κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας θεσπισθέντα ἐκκλησιαστικὸν καὶ λειτουργικὸν τύπον, παρέβῃ τὸ ἄρθρον 227 τοῦ Ποιν. Νόμου, καθ' ὃ «τιμωρεῖται, ὅστις χωρὶς νὰ διορισθῇ νομίμως ἀντιποιεῖται ἀρχὴν τινὰ Ἐκκλησιαστικὴν ἢ ἐπιχειρεῖ πράξιν τινὰ ἐπιτροπομένην μόνον εἰς Ἐκκλησιαστικούς ὑπαλλήλους», τὸ δὲ ἄρθρον τοῦτο ἐφαρμόζεται πληρέστατα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ὡς ἐκκλησιαστικοὶ ὑπάλληλοι ἐκλαμβάνονται οἱ παρέχοντες λειτουργίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τοιοῦτοι δὲ ὁμολογούμενοι εἶναι καὶ οἱ ἱερεῖς ὅθεν τὸ συμπόσιον τῶν Πλημμελειοδικῶν ἀποφηνάμενον ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ κατηγορία κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰς αὐτὸν ἢ προκειμένην πράξιν ἢ τις ἐξετελέσθη παρ' αὐτοῦ νομιζομένη θεμιτὴ καὶ ἀνεγκλητος καθ' ἑαυτὴν, ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰ ἄρθρ. 227, 92 καὶ 95 τοῦ Ποιν. νόμου, καθ' ὃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ ἱερουργία ἢ τελεσθεῖσα ὑπὸ τοῦ καθηγορουμένου, καθαιρεθέντος τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος, εἰς ἱερὸν ναόν, ἐνθα τὰ μυστήρια, ἢ θεία λατρεία, αἱ ἱεραὶ τελεταὶ καὶ ἐν γένει ἱεροπραξίαι τελοῦνται κατὰ τὰ θεῖα δόγματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θεσπισθέντα Ἐκκλησιαστικὸν καὶ λειτουργικὸν τύπον, εἶναι πράξις, ἣτις οὔτε θεμιτὴ ἢ δύνατο νὰ θεωρηθῇ, οὔτε ἀνεγκλητος καθ' ἑαυτὴν ἐναντίον τοῦ νόμου, ὅστις τὴν θεωρεῖ μὴ θεμιτὴν καὶ κολάσιμον, ὥστε ἀναιρεθεὶς ἀποβαίνει τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα κατὰ τὸν σχετικὸν θάσιμον λόγον ἀναιρέσεως τοῦ παρὰ Πλημμελειοδικῆς Εἰσαγγελέως, Ἀνατρουμένου δὲ τοῦ βουλεύματος ἐκ τοιοῦτου λόγου ὁ Ἄρειος Πάγος ἐφαρμόζων αὐτὸς τὸν νόμον δέον νὰ παραπέμψῃ τὸν ἀναιρεσιβλήτον ἐπὶ παραβάσει τοῦ ἄρθρου 227 τοῦ Ποιν. Νόμου.

Μετ' ἄλλους ψυχῆς παρατηρῶ ὅτι ἡ νόσος τῆς ἐκμεταλλεύσεως εἰσέδυσεν εἰς τὸ ἱερὸν ἐδαφος τῆς θρησκείας καὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν, βαθύτερον ὁμοῦ ἄλλος αἰσθάνομαι διὰ τὴν ὅλως ἀσύγγνωστον ἐπιπολαιότητα τῶν δικαστῶν Βερροίας, οἵτινες παριδόντες τὸ ἄρθρον 95 τοῦ Ποιν. Νόμου, καθ' ὃ δὲν ἀποκλείει τοῦ καταλογοῦ ἢ δόξα, ὅτι τὸ παρὰ τῶν νόμων

ἀπαγορευόμενον ἐπὶ ποινῇ εἶναι θεμιτὸν κατὰ τὴν συνείδησιν ἢ τὴν θρησκείαν ἢ τὴν φύσιν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ ἢ τοῦ κινουμένου αἰτίου, ἐδέχθησαν ὅτι ἡ προκειμένη πράξις δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, διότι κατὰ τὴν θρησκευτικὴν αὐτοῦ συνείδησιν εἶναι θεμιτὴ καὶ ἀνέγκλητος μὴ ἀντικειμένη κατὰ τὴν συνείδησιν τοῦ εἰς τοὺς κειμένους νόμους ἢ τὸ Σύνταγμα. Δὲν ἠγνόησαν δυστυχῶς οὗτοι ποῖον εἶναι τὸ τέρας τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν εἰσῆλθον διὰ τῆς τοιαύτης ἐκδοχῆς των' ἠδράνησεν ἐντελῶς ὁ νοῦς αὐτῶν νὰ σκεφθοῦν καὶ ἐννοήσουν ποῖα: περιπλοκαὶ κυρφοροῦνται, καὶ ἂν ἡ ὁδὸς εἰς τὴν εἰσῆλθον ἔχει διέξοδον ἢ ἀπολήγει εἰς βράβαρον. Ἡ τοιαύτη παραδρομὴ τῶν ἐν λόγῳ δικαστῶν, μηδαμῶς μελετησάντων προκειμένου περὶ τόσον σπουδαιστάτου ζητήματος, ἐὰν ἡ πράξις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἶναι τιμωρητὴ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, ἀλλ' ἀπαλλαγάντων αὐτῶν τῆς κατηγορίας ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ πράξις αὐτοῦ εἶναι θεμιτὴ κατὰ τὴν θρησκευτικὴν πεποίθησιν τοῦ πράττοντος, εἶναι ἀσύγγνωστος, καὶ ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν παράπτωμα ἀσύγγνωστου κουφότητος, ὅπερ ἀνακαλυφθὲν ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει πρέπει νὰ τιμωρηθῇ ἀνευ ἀναβολῆς, ὡς ἐπιβλητέαν δὲ ποινὴν θεωρῶ τὴν τοῦ προστίμου, ἐπαφιεμένου τοῦ μεγέθους αὐτοῦ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὑμετέρου δικαστηρίου.

β.

Ἄριθ. 222 τῆς 25/6/34 *Ἄρειος Πάγος Τμήμα Βον

Εἰσηγητὴ; ὁ Ἄρειοπαγίτης Γεώργ. Ἀντωνακάκης.

Ἐπειδὴ τὸ Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλευμάτος του παρεδέχθη ὡς πόρισμα προῦψαν ἐκ τῆς ἀνακρίσεως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, τυγχάνων ἱερέως μέχρι τῆς 18 Ἰουνίου 1933, καθήρεθ' ἔκτοτε ἀπὸ τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος μεταστάς ὀριστικῶς εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, καταστάσης τελεσιδικίου, καὶ ὅτι μετὰ τοῦτο οὗτος ἱεροῦργησεν ὡς θρησκευτικὸς λειτουργὸς τῆς ἀναφερομένης Κοινότητος τῶν ἀκολουθούντων τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον, παρ' ἧς ἦτο πρὸς τοῦτο ἐντεταλμένος καὶ ἐν ἰδιωτικῇ ταύτης ἱερῷ ναῷ ἀνεγερθεῖν ἀνευ ἀδείας τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς. Πρὸς τοῦτοις παρεδέχθη, ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐν λόγῳ ἐκκλησιαστικὴν Κοινότητα, ἧς μέλος εἶναι καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος, εἰσὶ γνήσιοι ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ πιστεύοντες ἀπαρασαλεύτως εἰς τὰ δόγματα τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τηροῦντες τοὺς ἱερούς, ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦτου ἀπεφίγηται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν κατὰ τοῦ ἀναιρεσίβλητου, ἐπὶ τῇ ἀποδοθείσῃ αὐτῷ πράξει ἀντιποιήσεως ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καθόσον ἡ δημοσία λατρεία καὶ ἡ ἐκτελεσις θρησκευτικῶν τελετῶν παρὰ τῆς ρηθείσης Κοινότητος κατὰ τὰς ἀντιλήψεις αὐτῆς, μὴ ἀντικειμένη εἰς διάταξιν τινὰ τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν νόμων, ἀποτελεῖ πράξιν θεμιτὴν καὶ ἀνέγκλητον. Οὕτως ὁμοῦς τὸ βούλευμα ἀποφηνάμενον ψευδῶς ἠρμήνευσε τὸ ἄρθρον 227 τοῦ Ποιν. Νόμου, διότι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἀπαι-

λῶν, κατὰ τὰ γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικά, μέλος τοῦ συνιστώτος τὴν αὐτοκέφαλον ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν ἔλου πληρώματος, περιλαμβάνοντος τὸ σύνολον τῶν ἐν Ἑλλάδι ὀρθοδόξων, ὑπόκειται ἀναγκάτως εἰς τὰς διατάξεις τὰς διεπούσας τὴν νόμιμον δικαιοδοσίαν τῆς διοικούσης τὴν ἐκκλησίαν ταύτην ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καθ' ἧς καὶ ὁ καθαιρεθεὶς ἱερεὺς μεθίσταται: ἀμετακλήτως εἰς τὴν τάξιν τῶν λαϊκῶν καὶ ἡ ἴδρυσις ὀρθοδόξων θρησκευτικῶν συλλόγων ἢ Κοινοτήτων, ἀνεξαρτήτως τῆς δικαιοδοσίας τῆς διοικούσης τὴν ἐκκλησίαν ἀρχῆς, δὲν ἐπιτρέπεται. Εἰς ταῦτα δ' οὐδαμῶς ἀντιτίθεται οὔτε ἡ διάταξις τοῦ ἐδ. γ' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Συντάγματος, ὁρίζουσα, ὅτι ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαραβίαστος, διότι αὕτη, ὡς ἐκ τοῦ γράμματος αὐτῆς σαφῶς δηλοῦται, ἀφορᾷ εἰς αὐτὴν τὴν θρησκείαν καὶ εἰς τὰ δόγματα αὐτῆς, καὶ οὐχὶ εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε ἡ τοῦ ἐδ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, διότι αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὰ τῆς λατρείας πάσης ἄλλης γνωστῆς θρησκείας, καὶ οὐχὶ τῆς ἐπικρατούσης, περὶ ἧς τὸ ἐδ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, περὶ τῆς ὁποίας, κατὰ τοὺς διέποντας αὐτὴν κανόνας, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνεταί ἐν τῷ Συντάγματι λόγος ὡς ἐνδεχομένης δυναμένης ν' ἀντίκειται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ χρηστά ἤθη, βεβαίως ἐν παραλήλῳ ἔντος ὅτι ὀρισμένου ζητήματος ἡ ὑπαγωγή εἰς τὰς διατάξεις τὰς ἀναγομένης εἴτε εἰς τὰ θρησκευτικὰ δόγματα, εἰς ἃ καὶ μόνον ἀναφέρεται ὁ ἐν τῇ συνταγματικῇ διατάξει ὅρος «θρησκευτικὴ συνείδησις», εἴτε εἰς τὴν θείαν λατρείαν, εἴτε εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας ρυθμιζέται ἐξ αὐτοῦ τοῦ οὐσιαστικοῦ περιεχομένου ἐκάστου ζητήματος, καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς περὶ τοῦτου αὐθαίρετος γνώμης ἢ πίστεως ἀτόμου ἢ ομάδος ἀτόμων. δι' ὃ ἀστήρικτος ὅλως εἶναι ἡ ἐκδοχὴ ὅτι τίθεται ὑπὸ τὴν περὶ ἀπαραβιάστου τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως συνταγματικὴν προστασίαν, γνώμη ἢ πίστις ἀναγομένη εἰς θέμα ἀφορῶν τὴν διοίκησιν τῆς ἐκκλησίας, ὡς τὸ τοῦ Ἡμερολογίου τῶν ἐορτῶν, ὅπερ ἀναμφίβολον εἶναι ὅτι οὐδαμῶς περιλαμβάνεται εἰς τὴν θρησκείαν καὶ εἰς τὰ δόγματα αὐτῆς, ἐκ τοῦ γεγονότος καὶ ἀληθοῦς ἐκλαμβανομένου ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς διοικήσεως πιστεύουσιν ἄτομα ἢ ομάδες ὡς ἔχον χαρακτῆρα θρησκευτικοῦ δόγματος. Ἐπομένως ὁ ἀναιρεσίβλητος καθαιρεθεὶς δι' ἀμετακλήτου ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος, καὶ ἱεροουργήσας μετὰ τοῦτο, εἰς ἱερὸν ναὸν τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τοὺς ὑπὸ ταύτης καθιερούμενους ἐκκλησιαστικὸς καὶ λειτουργικοὺς τύπους, παρέβη τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 227 τοῦ Ποιν. Νόμου, οἱ συστατικοὶ τοῦ ὅποιου ὅροι πάντες συντραποῦσι, κατὰ τὰ γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικά καὶ ἐπὶ παραβάσει τοῦ ὅποιου δέον νὰ παραπεμφθῇ οὗτος κατὰ τὸ ἄρθρον 500 τῆς Ποιν. Δικον., ἀναρουμένου τοῦ προσβαλλομένου βουλευμάτος κατὰ τὸ ἄρθρον 265 ἐδ. 3 τῆς αὐτῆς Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τοῦτου βásiμνον λόγον ἀναιρέσεως τοῦ Εἰσαγγελέως.

Διὰ ταῦτα

Ἀναρεῖ τὸ ὑπ' ἀριθ. 464/1933 βούλευμα τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Βεροῖᾳ Πλημμελειοδικῶν.

ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΙΤΩΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΙΕΡΟΘΕΟΥ

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα,

Ἡ ἀγία ἡμῶν Ἐκκλησία ἀνακρίνασα καὶ ἐκτιμήσασα τὴν εἰκοσαετῆ ἡμῶν Ἀρχιερατικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Παροναξίας ὡς εὐδόκιμον, ψήφῳ Ἀδιτῆς κανονικῆ, ἐγκρίσει καὶ ἐπινεύσει τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἀνωτάτου Ἀρχοντος, ἐκλέσει καὶ ἐγκατέστησέ με εἰς εὐρύτεραν σφαιρὰν δράσεως, εἰς μεγαλύτερον γεώργιον καὶ πολυαριθμότερον τοῦ Κυρίου ποιμνιον, εἰς τὴν παλαίφατον καὶ θεόσωστον Μητρόπολιν τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Ὡς πνευματικὸς ὑμῶν ποιμὴν καὶ ἀρχιεργάτης ἐν τῷ ἀμπελῶνι τούτῳ τοῦ Κυρίου τὸ πρῶτον σήμερον ἐμφανιζόμενος ἐνώπιον τῆς ὑμετέρας ἀγάπης καὶ ἐν θροنيζόμενος εἰς τὸν πάνσεμνον τοῦτον θρόνον ὁμολογῶ, ὅτι διατελῶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ἰσχυρῶν καὶ βιαίων παλμῶν ζωηρῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα συγκλονίζουσι τὰ στήθη μου.

Συγκινουῦμαι καὶ χαίρω, ὅτι ἀξιοῦμαι ν' ἀνέλθω θρόνον, τὸν ὁποῖον ἀνῆλθον καὶ ἐκλέισαν Ἱεράρχαι διάσημοι καὶ διαπρεπεῖς, ἐν οἷς ὁ ἐκ Παροναξίας κληθεὶς καὶ Ἱερόθεος καὶ ἐκεῖνος ὀνιμαζόμενος κατὰ τὸν χρόνον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως πρὸς διαποιμάνσιν τῆς Μητροπόλεως ταύτης, εἶτα ὁ ἐκ Πατρῶν ἔλκων τὴν καταγωγὴν Θεόφιλος, ὁ Βλαχοπαπαδόπουλος, ἀνάστημα καὶ θρόμμα καὶ Διάκονος τοῦ Π. Πατρῶν Γερμανοῦ, ὅστις διεκρίθη, ὡς Ἀρχιερεὺς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, διὰ τὰς ἀρετὰς ἰδίᾳ τῆς συνέσεως, τῆς προσηνείας καὶ τῆς ἀφιλοχρηματίας. αἵτινες τὸν ἀνεβίβασαν εἰς τὸν θρόνον τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, ὡς Πρόεδρον τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἣν ἐκράτησεν ὑψηλὰ κατὰ τὴν ταραχάδη ἐποχὴν τῆς ἐξώσεως τοῦ Ὁθωνος. Ὁ ἐκ Θήρας Παρθένιος ὁ Ἀκύλας, ὁ ἐπὶ δεκαετίας ὄλας θεοπρεπῶς ἀρχιερατεύσας καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Κωνσταντινίδης, ὁ πρὸ μηνῶν πρὸς Κύριον μεταστάς, ὃν ὑμεῖς καλύτερον ἐμοῦ ἐγνωρίσατε. Χαίρω ἐγκαθιστάμενος ἐν τῷ γεωργίῳ τούτῳ τοῦ Κυρίου εἰς ὃ εἰργάσθησαν θεοπρεπέστατα καὶ ἐφύτυσαν χριστιανικὰς ἀρετὰς καὶ ἐπόισαν αὐτάς με τὰ διανυγῆ νάματα τῆς Εὐαγγελικῆς ἀληθείας καὶ ὡς Ἱεροκήρυκος καὶ ὡς πνευματικοὶ πατέρες, ὁ ἱερομόρτυς καὶ ἐθνομόρτυς καὶ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ὁ ἀοίδιμος καὶ καλλικέλαδος Ἱερόθεος ὁ Μητρόπουλος, ὁ κατόπιν Ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν καὶ Ἡλείας, ὁ διάσημος διὰ τὸ σθένος καὶ τοὺς ἀγῶνάς του ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας, πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποῖου ἐν τῇ ἱστορικῇ Μονῇ τῆς ἀθανάτου Λαύρας πρὸ τριακονταπενταετίας μοι ἐδόθη ὁ ὑπερφάνως φέρος ὄνομα, καὶ ὁ τούτου ἀνεψιός, ἡ ἐξαιρετικὴ καὶ σπινία ἐκκλησιαστικῆ φυσιογνωμία τῶν νεωτέρων χρόνων, Εὐσέβιος ὁ Ματθιόπουλος, ὅστις καὶ ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἐν Ἀργινίῳ καὶ ἐν Ἀστακῷ καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Νομοῦ τούτου καὶ αὐτὸς προσωπικῶς καὶ διὰ τῶν ἐναντοῦ μαθητῶν, μελῶν τῆς ἀδελφότητος «Ζωῆς», ἣν ὁ ἴδιος ἴδρυσεν, ὅλας ἀνιδιοτελῶς καὶ θεοπρεπῶς εἰργάσθη ἀναζωω-

ρήσας τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα τοῦ Νομοῦ.

Συγκινουῦμαι καὶ χαίρω δι' ἓνα ἀκόμη σπουδαῖον λόγον, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἀξιοῦμαι ν' ἀρχιερατεύσω εἰς χώραν, ἣτις ἐχορησίμωσεν ὡς θυμέλη, ἐν τῇ ὁποίᾳ, οἱ ἐθνικοὶ μας ἱεροφάνται διεδραμάτισαν τὸ δραματικώτερον καὶ περιφανέστερον τῆς παγκοσμίου ἱστορίας ἐν τῇ ῥοῇ τῶν αἰῶνων δράμα, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐμεγαλουργήσαν οἱ ἐκ Ρωγῶν Ἰωσήφαι, οἱ Βύρωνες, οἱ Δεληγεώργαι, οἱ Μακρίδες, οἱ Μποτσαραῖοι, οἱ Μαυροκορδάται, οἱ Ραϊζηκόστικες, οἱ Παπαδιαμαντόπουλοι, οἱ Βλαχόπουλοι, οἱ Καραϊσκάκαι, οἱ Τρικοῦπαι καὶ τόσοι ἄλλοι, ὧν τὰ τετιμημένα ὄστα περικλείουν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν οἱ ἐνταῦθα σιγηλοὶ Κενθμώνες, εἰς τὴν πόλιν, ἡ ὁποία κατὰ τὸν ποιητὴν, «τὸ ῥάσο τοῦ Δεσπότη τοῦ ἐφόρεσεν γιὰ σάβανόν της».

Ἄλλ' ἀντίρροπον πρὸς τὸ αἶσθημα τῆς συγκινήσεως καὶ χαρᾶς αἰσθάνομαι εἰς τὰ στήθη μου τὸ αἶσθημα τῆς δειλίας καὶ τοῦ φόβου. Δειλιῶ καὶ φοβοῦμαι, ἔχων βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τῆς μεγάλης εὐθύνης, ἣν ἀναλαμβάνω ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἔχων βαθυτέραν συναίσθησιν τῆς ὀλιγότητος τῶν ἐμῶν δυνάμεων, δι' ὧν καὶ μεθ' ὧν μέλλω νὰ ἐπαρκέσω εἰς τὰ ὑψηλὰ μου καθήκοντα καὶ νὰ ἱκανοποιήσω τὰς ἀξιώσεις καὶ προσδοκίας ὄλων ὑμῶν. Ἀναλαμβάνων σήμερον εἰς χεῖράς μου τὴν διακυβέρνησιν τῆς πνευματικῆς ὀλκᾶδος τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας με τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὴν ὀδηγήσω εἰς τὸν ἀσφαλῆ λιμένα τοῦ ἐν Θεῷ προορισμοῦ τῆς, φοβοῦμαι καὶ τρέμω μήπως τὸ πέλαγος ὄπερ μέλλομεν νὰ διαπλεύσωμεν ὑποκρύπτει σκοπέλους καὶ σπηλαίνας, βράχους καὶ παγόβουνα ἀναρχικῶν ἰδεῶν καὶ θεωριῶν, ἀντιθρησκευτικῶν καὶ ἀντικληρικῶν φρονήματος, καὶ μήπως συναντήσωμεν βιαίους ἀνέμους, ἀντίθετα ρεύματα καὶ ἄγρια κύματα, προϊόντα τοῦ μεταπολεμικοῦ διεφθαρμένου πνεύματος καὶ τῆς ἐλλείψεως στερεᾶς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς Ἐγκαθιστάμενος σήμερον ἀρχιεργάτης καὶ ποιμὴν τῆς ἐνταῦθα ποιμνῆς καὶ τοῦ Γεωργίου τοῦ Κυρίου φοβοῦμαι τὸν λύκος καὶ τὰ ἄγρια θηρία τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας, τῆς ἀπιστίας, τῶν ὑλιστικῶν ῥοπῶν, τοῦ ψεύδους καὶ τῆς πλάνης, ὡς καὶ τὰς ἀκάνθιας καὶ τοὺς τριβόλους καὶ τὰ ζιζάνια, τὰ ὁποῖα δὲν παύει σπεῖρον ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου.

Παρ' ὄλον ὅμως τὸν φόβον καὶ τὸν τρόμον τοῦτον ἐπιλαμβάνομαι τῆς νέας μου ποιμαντορίας πλήρης χρηστῶν ἐλπίδων καὶ ἀκραδάντου πεποιδήσεως, ὅτι θὰ ἐξαγεμισθῇ κάθε πρόσκομμα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία οὐδέποτε ἠτήθη καὶ τῆς ὁποίας «πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν».

Στηριζῶ δὲ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησίν μου ταυτην εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, ἣτις τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῖ, τὰ ἀσθενῆ θεραπεύει καὶ «ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται», κατὰ τὸ ἀψευδὲς τοῦ Κυρίου ὄημα· εἰς τὴν εἰκοσαετῆ ἀρχιερατικὴν μου πείραν, εἰς τὴν συνεργασίαν τοῦ Ἱεροῦ κλήρου καὶ συνδρομῆν τοῦ λαοῦ μου. Ἐλπίζω εἰς τὴν βοήθειαν τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου, διότι θὰ διαθέσω ὄλας μου τὰς δυνάμεις εἰς

ἐκπλήρωσιν σκοποῦ οὐχὶ διαφόρου ἐκείνου, χάριν τοῦ ὁποίου ἐνηνθρόωθη ὁ ἴδιος καὶ ἐκοπίασε καὶ ἐσταυρώθη καὶ ἴδρυσεν τὴν Ἐκκλησίαν του, καὶ θὰ ἐπιδιώξω τὴν ἐφαρμογὴν προγράμματος, οὐχὶ διαφόρου ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ἐχάραξαν ὁ Ἰησοῦς, ἀνέπτυξαν οἱ Θεοκλήρικες Ἀπόστολοι καὶ μέχρι κεραίας ἐφήρμοσαν οἱ διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων καὶ Θεοφόροι πατέρες, οἱ Τιμόθεοι καὶ οἱ Τίται, οἱ Πολύκαρποι καὶ οἱ Ἰγνατίοι, οἱ Ἀθανάσιοι καὶ οἱ Βασίλειοι, οἱ Νικόλαοι καὶ Σπυρίδωνες, οἱ Χρυσόστομοι καὶ οἱ Φώτιοι καὶ οἱ λοιποὶ τῆς Οἰκουμένης Ποιμένες καὶ Διδάσκαλοι, ὧν εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἀντήχησεν ὁ φθόγγος, καὶ οἵτινες ὡς φωτεινὰ μετέωρα δολιχοδρομοῦντα εἰς τοὺς αἰθέρας, σελαγίζουσιν εἰς τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας τὸ νοητὸν στερέωμα καὶ φωτίζουν καὶ ἐμπνέουσιν καὶ γοητεύουσιν εἰς τὸν δρόμον τοῦ κατὰ Θεὸν ζῆν καὶ τοῦ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Εὐαγγελίου δράν καὶ πολιτεῦσθαι.

Ἐχο πεποιθήσιν εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Κυρίου διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ Του, ὅστις ἐγκείται εἰς τὸ «ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός», «οὐκ ἤλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετανοίαν» καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματός Του, ὅπερ δυνάμει καὶ ἐν γενικαῖς, ἀλλ' ἀδραῖς γραμμαῖς, περιγράφεται ἐν τῷ Ἱερῷ Εὐαγγελίῳ καὶ ἰδίᾳ ἐν ταῖς Εὐαγγελικαῖς παραβολαῖς, τοῦ Σπορέως, τοῦ καλοῦ ποιμένου, τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου, τοῦ ἀσώτου υἱοῦ καὶ ἐν ἄλλαις, ἐν ταῖς ὁποῖαις συμβολίζεται ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ ἐπὶ τῆς γῆς ἀντιπροσώποι Του, οἱ ἐπίσκοποι, ὅτε μὲν ὡς σπείροντες τὸν σπόρον τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου εἰς τὰ διάφορα καὶ ποικίλα ἐδάφη τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ὅτε δὲ ὡς καλοὶ ποιμένες ἀκολουθούμενοι εἰς τοὺς Εὐαγγελικοὺς λειμῶνας ὑπὸ τῶν προβάτων, τῶν γνωριζόντων τὴν φωνὴν των, καὶ τρέχοντας πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ τυχόν ἐνός ἀπολωλότης, ἄλλοτε ὡς φιλεύσπλαγχνοι ὁδοιπόροι περιουλλέγοντες καὶ μεριμνῶντες περὶ τοῦ εἰς τοὺς ληστὰς περιπίπτοντος πλησίον καὶ ἄλλοτε ὡς φιλόστοργοι πατέρες ἀναμένοντες καὶ δεχόμενοι εἰς τὰς ἀγκάλας των τὸν μετανοοῦντα ἄσωτον υἱὸν των. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο θὰ ἀκολουθήσω πρὸς ἐμπέδωσιν εἰς τὸ ποιμνιὸν μου τῆς θρησκείας καὶ τῆς εὐσεβείας, αἵτινες εἶναι τὸ ζεῦγος τῶν μεγάλων πτερυγῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων τὰ ἄτομα καὶ οἱ λαοὶ δύνανται νὰ ὑπερουψωθῶσιν ὑπεράνω τῶν ἠθικῶν τελμάτων, τοῦ πνιγροῦ ὀρίζοντος καὶ τοῦ ἔρποντος βίου, διότι εἶναι ἠθικοὶ χαλινοὶ καὶ μεγάλα μυστικὰ δυνάμεις, αἱ ὀδηγοῦσαι τοὺς λαοὺς εἰς μεγάλα κατορθώματα καὶ ἐξασφαλίζουσαι εἰς αὐτοὺς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ παρόντος καὶ τὴν μακαριότητα τοῦ μέλλοντος.

Στηρίζω τὸ θάρρος μου εἰς τὸν ἱερὸν κλῆρον, ὅστις οὐδόπως ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ μὲ συνδράμῃ ἐν τῷ ἔργῳ μου. Συνδρομὴ δὲ μεγάλη καὶ σημαντικὴ δι' ἐμὲ θὰ εἶναι νὰ ἴστανται, ὅλοι οἱ κληρικοί, πρεσβύτεροι, διάκονοι καὶ μοναχοί, ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ τῆς ἱερᾶς παραδόσεως, ν' ἀπέχουν ἐπιμελῶς τῆς ἐμπλοκῆς εἰς τὰς τοῦ βίου πραγματείας καὶ οὐδόπως ν' ἀναμιγνύονται εἰς ἔργα ἀλλότρια τῆς ἱερᾶς τῶν ἀποστολῆς, τὰ ὁποῖα καταρ-

ρίπτουν καὶ αὐτοὺς καὶ τὸ ἀξιώμα των καὶ αὐτὴν τὴν θρησκείαν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν πιστῶν καὶ εἰς ἀνυποληψίαν. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐσημειώθησαν ἀτυχῶς μεταξὺ καὶ τῶν κληρικῶν, οὐ μόνον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, κρούσματα θεοστειγῶν ἐκτροπῶν τὰ ὁποῖα, ἐξογκωθέντα καὶ διατυμπανισθέντα καὶ διασαλπασθέντα ἐπὶ τοῦ Τύπου, ἐκλόμισαν καὶ αἰτῶν τῶν ἀθῶων τὴν ἐπιληψίαν εἰς τὴν συνείδησιν τὴν κοινωνικὴν. Ἴδου ἕνας λόγος μεγαλύτερος, δι' ὃν ὀφείλομεν πάντες οἱ κληρικοί ἀπὸ τοῦ Ἀρχιερέως μέχρι τοῦ Μοναχοῦ καὶ τοῦ ψάλτου καὶ τοῦ νεωκόρου ἀκόμη, ν' ἀποκαταστήσωμεν τὴν τιμὴν μας ἐκεῖ, ὅσθεν ἀνάξει κληρικοί τὴν κατέργησαν. Οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ διάκονοι καὶ οἱ μοναχοὶ ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ μένουν ἀνεγκλητοὶ καὶ ἀδιάβλητοι, νὰ μὴ εἶναι οἰνοπόται, οὔτε θυμώδεις, οὔτε ὀργίλοι, οὔτε φιλοτάραχοι, οὔτε φιλοχρήματοι, οὔτε ραδιοῦργοι, ἀλλὰ ὅσοι καὶ δικαιοὶ, ἐγκρατεῖς καὶ φιλόξενοι, μελετηροὶ καὶ φιλεύσπλαγχνοι. Διὰ τοὺς φυλάττοντας τὰ καθήκοντά των καὶ σεβομένους τὸ ἀξιώμα των δὲν θὰ εἶμαι, ὄχι, δεσπότης καταδυναστεύων, ἀλλὰ πατὴρ γλυκῆς καὶ πρᾶος, ἀδελφὸς φιλόστοργος καὶ προστάτης θερμότατος. Δι' ἐκείνους ὅμως, οἵτινες τυχὸν ἤθελον ἐκκλίνῃ τοῦ προσορισμοῦ των καὶ ἤθελον γίνῃ πρόξενον σκαδαλισμοῦ τῶν πιστῶν, θὰ εἶμαι δικαστῆς αὐστηρὸς καὶ ἀπροσωπώληπτος καὶ τιμωρὸς ἀμείλικτος ἐν τῇ ἐφαρμογῇ εἰς βίαιος των τῶν διατάξεων τῶν τε ἱερῶν κινόνων καὶ τῶν νόμων.

Ὡς ὑπεύθυνος δὲ τῶν πράξεων τῶν ἐμῶν ὡς καὶ τῶν πράξεων τῶν περὶ ἐμὲ προσώπων δηλῶ, ὅτι τὰ ἡνία τῆς Μητροπόλεώς μου θὰ κρατῶ ἐγὼ καὶ μόνον ἐγὼ εἰς χεῖράς μου καὶ οὐδέποτε καὶ κατ' οὐδένα τρόπον θὰ τὰ ἐμπιστευθῶ εἰς ἄλλας χεῖρας. Ἐπομένως μόνον ὁ ἐρχόμενος κατ' εὐθείαν πρὸς ἐμὲ θὰ εὐρίσκη τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ δικαίου του.

Τὰς ἐλπίδας καὶ τὸ θάρρος μου εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου μου στηρίζω τέλος εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν συνδρομὴν τοῦ προσφιλοῦς μου ποιμνίου, τοῦ ὁποίου ἐτάχθην διάκονος καὶ ἔρχομαι νὰ διακονήσω τοῦτο καὶ οὐχὶ νὰ διακονηθῶ ὑπ' αὐτοῦ μιμούμενος τὸν Κύριον, τὸν λέγοντα «οὐκ ἤλθον διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι». Δὲν θ' ἀποβλέπω εἰς ἄλλο τι εἰμὴ εἰς τὴν παντοσιδῆ ἐξύψωσίν του. Θὰ ἀφιερῶ ὅλας μου τὰς δυνάμεις εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ θείου κηρύγματος, εἰς τὴν προστασίαν τῶν φιλοπτῶχων ταμείων, τῶν φιλαθροπικῶν ἰδρυμάτων, τῶν κατηχητικῶν σχολείων καὶ τῶν χριστιανικῶν ὁργανώσεων. Θὰ ἠγηθῶ πάσης κοινωνικῆς προσπάθειας, ἥτις θ' ἀποβλέπη εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τῶν πολιτῶν, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φιλανθρωπίας, εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δυστυχούντων, εἰς τὴν ἀνακούφισιν πάσης κοινωνικῆς δυστυχίας, εἰς τὴν ἐνίσχυσιν προοδευτικῆς τοῦ τόπου ῥοπῆς, διότι ὁ ῥόλος τῆς Ἐκκλησίας καὶ πάντοτε καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους ἀπέβη κοινωνικός.

Δηλῶ, ὅτι δὲν θὰ μ' εὗρουν ψυχρὸν ἢ ἀδιάφορον οἱ τυχὸν ἔχοντες ἀντιχριστιανικὰς καὶ ἀνθεθνικὰς ἰδέας ἄν, ὅπως δήποτε, ἤθελον ἀποπειραθῆναι νὰ ἐκδη-

λώσουν ταύτας υποσκάπτοντες τὰ θεμέλια τῆς θρησκείας, τῆς οικογενείας καὶ τοῦ ἔθνους, καὶ ἐπιβουλεύοντες τὰ πανάχραντα ἔθνικα μας ἰδανικά, τὰ ὁποῖα ἐπέπρωτο κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους καιροὺς ἔκφυλοι. ἠθικῶς ἀνάπηροι καὶ σάπιοι αὐτοί, ὡς σάπια νὰ περιυβρίζουν. Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ θὰ ἔχουν ἐμοὶ ἐφαρμογὴν οἱ λόγοι τοῦ Ἰησοῦ «οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν». Θὰ ταχθῶ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐξεγέρσεως τῶν εὐσεβῶν μου τέκνων καὶ θ' ἀμυνθῶμεν μέχρις ἐσχάτων ὑπὲρ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ὁσίων μας. Καὶ εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον νὰ μὴ ταχθῶν παρὰ τὸ πλευρόν μου διὰ τοιοῦτον ἀγῶνα οἱ ἀπόγονοι ἐκείνων, οἵτινες διὰ τὰ ἔθνικα μας ἰδανικά ἔφαγον καὶ ἐγράφησαν μὲ γυλαῖς καὶ μὲ μῦς καὶ μὲ φύκια τῆς θαλάσσης. Καὶ βεβαίως θὰ κατέλθωμεν εἰς τὸν ἀγῶνα οὐχὶ μὲ ξίφη καὶ μὲ πυροβόλα, ἀλλὰ μὲ τὸν θῶρακα τῆς πίστεως, δι' ἧς οἱ στρατιῶται τῆς ἐκκλησίας ἐκατηγόνησαντο βιαιότητος, ἐσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρας, ... ἐγεννήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ ... παρεμβολὰς ἐκκλιναν ἄλλοτριῶν, καὶ ἐνίκησαν τὸν κόσμον, διότι κατὰ τὸ ἀκέραιον τοῦ Κυρίου λόγιον «αὕτη ἔστιν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον ἢ πίστις ἡμῶν».

Ἀναπετρώνει τὰς ἐλπίδας μου εἰς τοῦτο καὶ ἡ σύνθεσις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς νέας μου ποιμαντορίας ἀπαρτιζομένης κατὰ τὸ πλείστον ἀπὸ παρθένα καὶ ἀγνά ἀγροτικά καὶ μικροαστικά συγκροτήματα, τὰ ὁποῖα ἀείποτε ἀπέδειξαν, ὅτι εἶχον στερορὸν τὸ αἰσθημα τῆς θρησκείας καὶ τῆς πατρίδος, ὡς καὶ ἡ χαρὰ καὶ ὁ ἀνυπόκριτος ἐνθουσιασμός τῆς πολυπληθοῦς ταύτης συγκεντρώσεώς Σας, μεθ' οὗ μὲ ὑποδέχεσθε ὡς ἀξίωμα, ἰδέαν, ὡς πραγματικότητα, τοῦτο δ' εἶναι δεῖγμα τρανώτατον ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ, ἡ Ἑλληνικὴ καρδία ἢ Ἑλληνικὴ συνείδησις, ἐμμένει ἀκραδάντως εἰς τὸν βράχον τῆς πίστεως, εἰς τὰ ἀγνά Ἑλληνικά ἦθη καὶ ἔθιμα εἰς τὰς πατρίους παραδόσεις, εἰς τὰ ἔθνικα ἰδεώδη.

Ἐμῶς πάντας, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, τοὺς παρόντας καὶ ἀπόντας, τοὺς γονεῖς καὶ τὰ τέκνα, τοὺς μεγάλους καὶ μικροὺς, τοὺς διανοουμένους καὶ τοὺς ἀγραμμάτους, τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς μαθητάς, τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ἰδιώτας, καὶ ἅπαντας τοὺς χριστιανούς μου, παρακαλῶ θερμότερα νὰ μοι παράσχητε τὴν πολύτιμον συνδρομὴν σας ἐν τῷ ἔργῳ μου φοιτῶντες ἀνελλιπῶς κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ τὰς ἑορτὰς εἰς τὴν δημοσίαν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς λατρείαν, ἐκτελοῦντες τὰ χριστιανικά σας καθήκοντα καὶ ἰδίᾳ τὴν προσευχὴν, τὴν ἐξομολόγησιν, τὴν θείαν κοινωνίαν, σεβόμενοι τὸν ἱερόν κληρὸν καὶ ἐνδιαφερόμενοι ὑπὲρ τῶν λειτουργῶν τοῦ Ὑψίστου καὶ ἂν ἀκόμη ἔχωσιν ἐλλείψεις καὶ ἐλατιώματα, διότι ἐν τῷ προσώπῳ τούτων σέβασθαι καὶ τιμᾶτε τὴν θρησκείαν σας. Ὅπως, ἀγαπητοί, δὲν δύναται τὰ νοητῆ σχολεῖον ἄνευ διδασκάλου, δικαιοσύνη ἄνευ δικαστοῦ, ἀσφάλεια ἄνευ ἀστυνόμου, ἐπιστήμη ἄνευ ἐπιστήμονος, τέχνη ἄνευ τεχνίτου, δὲν δύναται νὰ νοητῆ θρησκεία καὶ Ἐκκλησία ἄνευ λειτουργῶν. Μὴ λησμονεῖτε, ἄλλωστε, ὅτι ὁ ἡμέτερος κληρὸς, παρ' ὅλας τὰς ἀξιοθρηνητοῦς συνθήκας ὑφ' ἃς ζῆ, ἀποτελεῖ μονα-

δικὸν παράδειγμα ἠθικότητος ἐν σχέσει πρὸς τὸν κληρὸν ὅλων τῶν ἄλλων θρησκευμάτων, καὶ ἔχει ταῦτιση τὴν τύχην του μὲ τὴν τύχην τοῦ ἔθνους, ὦν σάρξ ἐκ τῆς σαρκὸς του καὶ ὄστον ἐκ τῶν ὄστων του.

Καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπομνήσω εἰς ὑμᾶς ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Κληρὸς ὑπῆρξεν ἢ κιβωτός καὶ ὁ θεματοφύλαξ, ὅστις διετήρησεν ἄχραντα καὶ ἀμόλυντα τὴν θρησκείαν, τὴν γλῶσσαν, τὰ γράμματα, τὴν οικογενεῖαν καὶ τὸ ἔθνικόν φρόνημα κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς μαύρης δουλείας, κατὰ τὰς στυγνὰς καὶ τρομερὰς τοῦ ἔθνους δοκιμασίας, αἵτινες διήρκεσαν ἐπὶ τέσσαρας ὅλους αἰῶνας; Τίς ἐξ Ὑμῶν ἀγνοεῖ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Κληρὸς ἦτο ὁ πρωταγωνιστὴς ὅλων τῶν ἔθνικῶν μας δραματίων καὶ ὅτι διὰ τὸ κλυδωνιζόμενον γένος μας ἐν τῷ πελάγει τῆς δουλείας καὶ ἐν ταῖς ἔθνικαῖς τρικυμίαις ἀπετέλει τὴν μοναδικὴν σάνίδα σωτηρίας καὶ ἄγκυραν ἐλπίδος καὶ ὅτι ἀείποτε πρῶτος προσήνεγκεν ἑαυτὸν ὡς ὄλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμόν τῆς πατρίδος καὶ ὡς ἄλλος φιλόστοργος καὶ ἐρημικὸς πελεκᾶν ἔνυττε τὴν πλευράν του καὶ μὲ τὸ αἷμά του ἐξωγόρευε ταῦτα ὑπὸ τὴν θαλασσοῦν τῶν πετρύγων τοῦ ῥάσου;

Ὅθεν καὶ ἡ ἔθνικὴ μας φιλοτιμία καὶ τὸ συμφέρον μας καὶ τὸ χριστιανικόν μας ὄνομα ἐπιβάλλουν εἰς ἡμᾶς πάντα; ν' ἀγαπῶμεν τὴν θρησκείαν μας, τὸν κληρὸν μας, τὰ ἦθη μας, τὰ ἔθιμά μας, τὰς παραδόσεις μας, τὴν πατρίδα μας.

Αἰτωλοακαρνανέες,

Σᾶς ἐξέθηκα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς πῶς σκοπεύω νὰ ἐργασθῶ μεταξὺ ὑμῶν ὡς ἐκκλησιαστικὸς ἐνταῦθα ἄρχηγός.

Συντρέξατε πάντες τὴν προσπάθειάν μου διὰ νὰ σφρηγηλατήσωμεν ἠθικοὺς χαρακτήρας καὶ κοινωνικὴν εὐημερίαν.

Ἐὰν μὲ συνδράμητε, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, τὸ ἔργον μου ἔσται πολλῶ ἐνκόλωτερον καὶ οἱ καρποὶ ἀφθονώτεροι καὶ γλυκύτεροι. Ζητῶν τὴν συνδρομὴν σας καὶ ὑπολογίζων μεγάλα ἀπ' αὐτὴν, ἐπεύχομαι ὀλοψύχως ἐφ' ὑμᾶς, ἐπὶ τὰς οικογενείας σας, καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σας πλουσίαν τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν τοῦ ἐν Τριᾷδι Θεοῦ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ «*Μέγα Σπήλαιον*».

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐθρήνησε κατ' αὐτὰς τὴν ἐκ πυρκαϊᾶς ὀλοκληρωτικὴν σχεδὸν καταστροφὴν τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καλαβρύτων ὑπὲρ τὴν δεξιὰν ἔχθην τοῦ ποταμοῦ Ἐρασίου καὶ ἐπὶ βουνοῦ μιᾶς τῶν βορειοτάτων παραφυάδων τῶν Ἀραοῦν μεγάλης, ἀρχαίας καὶ ἱστορικῆς μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου. Ἡ μονή, πλὴν τῆς θρησκευτικῆς αὐτῆς σημασίας, ὡς σώζουσα τὴν ὑπὸ τῶν κητόρων αὐτῆς μοναχῶν Συμεῶν καὶ Θεοδώρου εὐρεθεῖσαν ἐπὶ τόπον ἱερὰν τῆς βρεφοκρατοῦσης Θεοτόκου εἰκόνα καὶ ἄλλας βυζαντινὰς εἰκόνας καὶ ἐκκλησιαστικὰ κειμήλια μεγάλης ἀξίας, ἔχει καὶ ἱστορικὴν, διότι κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα οἱ μοναχοὶ αὐτῆς ἠρωικῶς ἀντιστάντες κατὰ τῆς διτιπῆς κατ' αὐ-

τῆς ἐφόδου τοῦ Ἰμπραχίμ (1826 καὶ 1827) ἀπέκρουσαν αὐτὸν νικηφόρως. Ἀντιτυχῶς τὴν ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς καταστροφὴν συνεπλήρωσεν ἔκρηξις τῆς ἐπὶ τὸν γάρθηκα τοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ ναοῦ τῆς ἐκ τῆς ἐποχῆς τῶν ἐθνικῶν ἀγόνων ἀμελήθειος προτιδαποθήκης, μόλις δὲ κατορθώθη νὰ σωθῶσιν ἡ τῆς πανθήμου εὐλαβείας ἀπολαύουσα ἱερὰ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου καὶ τινὰ ἄλλα εὐρύθιμα κειμήλια. Ἡ μονὴ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ὑπέστη καὶ ἄλλας τρεῖς καταστροφὰς ἐκ πυρκαϊᾶς, ὧν ἡ τελευταία μνημονεύεται ἐν ἐνθυμῆσει περιεχομένη ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 34 χειρογράφῳ τῆς μονῆς, βεβαιουμένη καὶ ὑπὸ ἐνθυμῆσεων ἐν ἄλλοις διατὶ κώδιξι τῆς αὐτῆς μονῆς ἀπαντώσαν. Τῆς ἐνθυμῆσεως ταύτης τὸ κείμενον δημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Κ. Λουβουριώτου ἐν τῇ «Ἐστία» ἔχει ὡδε: «Ἐποὺς ἀχλὺν ἠγὴν σπῆτιμβόριον δ' ἔγινεν ἐμπροσθὸς τοῦ μεγάλου Σπηλαίου, ὅστις δὲν ἔμηνε λήθος ἐπὶ λήθου, πάρεξ ἡ ἁγία εἰκὼν τῆς Θεομήτωρος, ἣν ὁ θεὸς Δουκῆς ὁ εὐαγγελιστὴς ἀνιστώρησε». Ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς μονῆς διασώθη ὁ ὑπὸ τὸ σπήλαιον κρυβὼς ναός, τοῦ ἐξωγράφου καὶ τοῦ γάρθηκος αὐτοῦ καταστραφέντων· τὸν τελευταῖον ἐσώθη μόνον ἡ μία πλευρὰ μετὰ τῶν τοιχογραφιῶν τῆς.

Τὰ ἀποτελέσματα.

Ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, εἰς τίς νήσους τῶν ὁποίων τὸ κράτος ἔγνω νὰ ἐκτοπίξῃ τοὺς ἐν τοῖς κέντροις συλλαμβανομένους καὶ κατὰ τὸν νόμον καταδικαζομένους κομμουνιστάς, ἔχομεν πληροφορίας ὅτι, ἐνῶ ἄλλοτε, ὅσάκις οἱ ἐπαρχιακοὶ ἀρχιερεῖς ἐπεσκέπτοντο τὰς κοινότητας τῶν ἐν λόγῳ νήσων πρὸς ἱερουργίαν καὶ εὐλογίαν, ὀλόκληροι σχεδὸν οἱ πληθυσμοὶ ὑπεδέχοντο ἐν εὐλαβεῖ συναγερωῶ τῶν πνευματικῶν τῶν ποιμένα κατὰ τὴν ἀποβίβασίν του καὶ ἐπλήρουν τοὺς ναοὺς τῶν κατὰ τὰς ποιμαντορικὰς ἱερουργίας, ἀμιλλώμενοι νὰ προσδεχθῶσι τὰς πατρικὰς αὐτοῦ νοσηθείας καὶ εὐλογίας, ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τῶν εἰς τὰς ἐν λόγῳ νήσους ἐκτοπισμῶν παρατηρήθη πᾶν τοῦναντίον: οἱ ἀρχιερεῖς ἀποβιβάζονται εἰς ἐρήμους ἀποβάθρας ἀπαντώμενοι ὑπὸ μόνων τῶν ἱερέων, οὐδεὶς δὲ σχεδὸν νησιώτης ἐμφανίζεται εἰς τὸν ναὸν ἱερουργοῦντος τοῦ ἀρχιερέως. Οἱ ἐκτοπισθέντες κομμουνισταὶ μετέδωκαν ἀπλούστατα καὶ ἀνεπίστατα ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὸν ὑγιέστατον νησιωτικὸν πληθυσμὸν τὸν κομμουνιστικὸν λοιμὸν τῶν, τοῦτο δὲ εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ κράτους, ὅπερ καὶ δι' ἰδίον ὑπουργεῖον ἐπαγγέλλεται «πρόνοιαν» περὶ τοῦ λαοῦ, λέγεται δὴ ὡς τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τιμωρία τῶν κομμουνιστῶν. Ἡ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κράτους ἐπέκτασις τῆς λοιμώξεως καὶ εἰς τὰ ἔγχα τοῦ ἐθνικοῦ ὄργανισμοῦ τμήματα ἀποτελεῖ μίαν ἐκ τῶν μᾶλλον δυσεξηγητῶν ἀντινομῶν τῆς νομοθεσίας, τὴν ὁποίαν ἐν τοῦτοις ἐπινοοῦν, συζητοῦν καὶ θεσμοθετοῦν ἄνδρες ὑγιεῖς τὰς φρένας καὶ ἀναγνωριζόμενοι ὡς πατέρες τοῦ ἔθνους καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ!

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νευροκοπίου ἀναρρώσας ἐκ τῆς μακρᾶς αὐτοῦ ἀσθενείας ἐπανέκαμψεν ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ.

Ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Μελέτιος μεταβαίνει εἰς Μιτυλήνην πρὸς χορῆσιν λουτρῶν διήλθε τῶν Ἀθηνῶν, ἐνθα παρέμεινεν ἐπὶ δύο ἡμέρας φιλοξενηθεὶς ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ.

Ὁ τῆς ἐφημέριος τῆς ἐν Σοφίᾳ τῆς Βουλγαρίας Προσβευτικῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, αἰτήσας τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἀπολυθεὶς ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, διωρίσθη Ἐφημέριος τῆς ἐν Γαλατζίῳ τῆς Ρουμανίας Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ νέος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως τῇ 30ῇ μηνὸς Ἰουνίου, ἀφικόμενος εἰς Σουφλίον πρὸς διευθέτησιν καὶ διεκπεραίωσιν ἐκκρεμῶν τιμῶν ὑποθέσεων καὶ ἀποχαιρετισμῶν τοῦ τέως ποιμνίου αὐτοῦ, ἐτέλεσε τὴν τελευταίαν ἀποχαιρετιστήριον λειτουργίαν. Ἐκεῖθεν τὴν 13ην Ἰουλίου μετέβη τῇ ἡμέρᾳ γενόμενος ἐνθουσιωδῶς δεκτός ἐν τῷ Σταθμῷ, καὶ ἐν πανηγυρικῷ συναγερωῶ κλήρου τε καὶ λαοῦ, σπεύσαντος πρὸς ὑποδοχὴν καὶ προϋπάρχοντι αὐτοῦ. Ἐκεῖθεν δὲ ἐν συνοδείᾳ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ καὶ τῶν ἐπισήμων Ἀρχῶν, προπορευομένου τοῦ ἱεροῦ Κλήρου κατηυθύνθη εἰς τὸν ἱερὸν μητροπολιτικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐπικολούθησε ἡ συνήθης τελετὴ διὰ δοξολογίας πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶτα μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Ἀμβωνος ἀνάγνωσιν τοῦ Συνοδικοῦ Ἀγγελτηρίου Γράμματος τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ, ἐξεφώνησε τὸν ἐνθρονιστήριον λόγον, ἀναπτύξας προγραμματικῶς, ὡς εἰθισται, ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ πρόγραμμα τῆς ἐν τῷ Θεοσώτῳ ταύτῃ Μητροπόλει Ἀλεξανδρουπόλεως Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Ποιμαντορικῆς δράσεως καὶ ἐνεργείας αὐτοῦ.

Τῇ 16 φθίνοντος περὶ ὥραν 4 μ. μ. ἐκράγισα ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ ἱστορικῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου πυρκαϊὰ μετεδόθη ἀμέσως εἰς ὀλόκληρον τὸ ἰδιότυπον αὐτῆς συγκρότημα ἕνεκα τοῦ πνέοντος κατ' ἐκείνας τὰς ὥρας σφοδρὸς ἀνέμου, καὶ ἀπετέφρωσεν αὐτὴν, ὡς καὶ ἰκανῶν ἐκτασῶν τοῦ περὶ αὐτὴν θάλασσης. Τὸ γεγονός γνωστοποιηθὲν ἀμέσως κατέβλησεν ὀλόκληρον τὸν ἑλληνισμόν. Εἰς τὸν τόπον τῆς καταστροφῆς προσέδραμον ἐν σπουδῇ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Θεόκλητος, οἱ περὶ τὴν μονὴν χωρικοὶ, δύναντες στρατοῦ καὶ ἀστυνομίας, χάρις δ' εἰς τὴν ὑπεράνθρωπον πάντων προσπάθειαν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν θασικῶν ὑπαλλήλων κατορθώθη ὁ περιορισμὸς τοῦ πυρός διὰ διανοίξεως ἀντιπυρρῶν ζωνῶν ἐν τῷ θάλασσῃ. Τὴν καταστροφὴν τῆς μονῆς συνεπλήρωσεν ἡ ἀνάφλεξις μεγάλης ποσότητος πυρρίτιδος ἐναποταμιευμένης ἐν τῇ μονῇ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐπαναστάσεως, ἣς ἐνεργῶς μετέσχε καὶ ἡ μονὴ Ἐκ τῶν ἐν τῇ μονῇ φυλασσόμενων πολλῶν ἱερῶν καὶ ἱστορικῶν κειμηλίων κατορθώθη νὰ διασωθῶσι μόνον ἡ πασίγνωστος ἱερὰ τῆς Θεοτόκου εἰκὼν («Σπηλαιώτισσα») ὑπὸ τοῦ ἡρωϊκοῦ μοναχοῦ Καλλιπίου, ἡ χεὶρ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ἁγ. Χαλαράμπου, ἐν Εὐαγγέλιον, μία πατριαρχικὴ μέτρα, εἰς σιανρὸς καὶ δύο ἐξαπτέρυγα. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρύτων ἀγγείλας τηλεγραφικῶς τὴν καταστροφὴν πρὸς τὸν Μακαρ. Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου παρέμεινε παρὰ τὰ ἐρείπια ἐφ' ὅσον ἡ ἐκεῖ παρουσία αὐτοῦ ἦτο ἀπαραίτητος, ἐπὶ παρουσίᾳ δ' αὐτοῦ ἐγένετο ἐπίσημος διαπίστωσις περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς καταστροφῆς καὶ τῶν σωθέντων κειμηλίων τῇ συμμετοχῇ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἰπουργεῖου τῶν Θρησκευμάτων ἀποσταλέντος εἰς τὸν τόπον τμηματάρχου τῶν Καλῶν Τεχνῶν κ. Καλογεροπούλου.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ πρότασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀρτης ἐνέκρινε τὴν εἰς Προσβύτερον χειροτονίαν τοῦ διακόνου Βασιλείου Λινάρη, ἄγοντος τὸ 29 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ κατ' ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν διὰ τὸ χωρίον Κομπότι, δι' ὅπερ τυγχάνει ἐκλελεγμένος ἐφημέριος.

Ἐπίσης μετὰ πρότασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κο-

ρινθίας ἡ Ι. Σύνοδος ἐπέτρεψε τὴν εἰς ἱερὰ χεῖροτονίαν τοῦ διακόνου Ἰωάννου Παπαδοπούλου, ἄγοντος τὸ 28 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ κατ' ἐκκλησ. οικονομίαν, ἐκλελεγμένου ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Παναρίτης.

— Ἐν τῷ ἐξοικλησίῳ «Ταξιάρχης» τῷ παρὰ τὸ χωρίον Κάτω-Τρίτος τῆς Λέσβου ὁ γραμματεὺς τῆς Μητροπόλεως καὶ διευθυντῆς τοῦ «Ποιμένος» τῆς μητροπόλεως Μυτιλήνης πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου κ. Εὐδ. Κλεόμβροτος ἀνεκάλυψε τοιχογραφίας βυζαντινὰς κεκαλυμμένας διὰ παχέος ἐπιχρίσματος ἤδη ἀπὸ τοῦ 1868, ὅτε μερίμνη τοῦ Μυτιλήνης Μεθοδίου ἐπεσκευάσθη τὸ ναῦδριον. Ἐκ τῆς γενομένης ἐρευνῆς ἀπεδείχθη ὅτι τούτο ἦτο καθολικὸν καὶ πρὸ αἰῶνων διαλυθέντος μονυδρίου, τρεῖς τοιχογραφηθέν. Ἡ τελευταία τοιχογραφία ἐγένετο περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 15 αἰ. Ὁ κ. Κλεόμβροτος περιγράφων παλαιὸν κώδικα τῆς μητροπόλεως Μυτιλήνης εὗρεν ἐν αὐτῷ ἔγγραφον ἀναφερόμενον εἰς μονὴν τινα ἐπ' ὀνόματι τῶν Ταξιάρχων παρὰ τὸ Κάτω-Τρίτος, ἐρευνήσας δ' ἐπὶ τόπου ἐξηκρίβωσεν ὅτι τὸ περὶ οὗ ἄνωτερον ὁ λόγος ἐρημοκλήσιον ἦτο τὸ καθολικὸν τῆς μονῆς ταύτης.

— Διὰ Προεδρ. Διατάγματος διορίσθη Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς διὰ τὸ ἐπίον πανεπιστημιακὸν ἔτος ὁ ὑπ' αὐτῆς ἐκλεγείς Καθηγητῆς κ. Παν. Μπρατσιώτης.

Ἡ «Χριστιανικὴ Ἐνωσις Ἀγρινίου» δι' ὑπομνήματος αὐτῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ζητεῖ ὡς ληφθῆ πρόνοια ἅς: 1) Περὶ καταργήσεως τῆς μικτῆς φοιτήσεως ἐν τῇ Κατωτέρῃ καὶ τῇ Μέσῃ Ἐκπαιδεύσει, 2) ἐξυγιάνσεως τοῦ Διδακταλικοῦ Κλάδοι ἀπὸ τὰ ἀριστερίζοντα καὶ κομμουνίζοντα στοιχεία, 3) ἀξίσεως τῶν ὠρῶν διδασκαλίας τῶν ἰηθησκευτικῶν μαθημάτων εἰς τὰ παντὸς τύπου Σχολεῖα, 4) βελτιώσεως τοῦ περιεχομένου τῶν διδακτικῶν βιβλίων, 5) ἰδρύσεως Γυμνασίου Θελέων ἐν τῇ πόλει ἡμῶν καὶ 6) καθιερώσεως θεσμοῦ στενῆς συνεργασίας καὶ κοινῆς δράσεως Ἐκκλησίας, Οἰκογενείας καὶ Σχολείου. Βοηθ. Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ αστυνομικοῦ θεσμοῦ τοῦ Τμήματος Ἡθῶν καὶ ἐν τῇ πόλει Ἀγρινίου. Γον: Περὶ ἀπομακρύνσεως ἐκ τῶν κεντρικῶν σημείων τῆς πόλεως μας τῶν οἰκῶν ἀνοχῆς καὶ τῶν διαβεβλημένων καταστημάτων.

— Τ. Δ. Συμβούλιον τοῦ TAKE ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος κ. Χρυσόστομου ἐνέκρινε τὴν ἀπονομὴν συντάξεως εἰς τοὺς κάτωθι δικαιούχους. α) Αἶδσο. Εὐστάθιον Χρ. Καρατζῆ τῶς ἐφημερίων Κῶνι Ἰθάκης ἐκ δραχμῶν 299 κατὰ μῆνα καὶ μετὰ προηγουμένην ἐξόφλησιν τοῦ ἐκ δραχμῶν 1126,50 χρεωστικοῦ ἐξ ἀσφαλιστρῶν ὑπολοίπων β) Αἰδ. Εὐστάθιον Νικολ. Νικολαΐδην τῶς ἐφημ. Δευκῶνος Σερρών ἐκ δραχμῶν 331 μηνιαίως καὶ μετὰ προηγουμένην ἐξόφλησιν τοῦ ἐκ δραχμῶν 1308,20 χρεωστικοῦ ἐξ ἀσφαλιστρῶν ὑπολοίπων. γ) Αἰδ. Βασίλειον Γερ. Ἀθανασίου τῶς ἐφημερίων Μαραθοκάμπου Σάμου ἐκ δραχμῶν 331 μηνιαίως καὶ μετὰ προηγουμένην καταβολὴν εἰς τὸ Ταμείον τοῦ ἐξ ἀσφαλιστρῶν χρεωστικοῦ ὑπολοίπου ἐκ δραχμῶν 1850,80 Αἰδ. Μιχαὴλ Ἰωάν. Μιχαλόπουλον τῶς ἐφημερίων Καρδίτης ἐκ δραχ. 485 μηνιαίως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτος θὰ καταβαλεῖ δραχμ. 4349 πρὸς συμπληρωσιν δέκα ἐτῶν καταβολῶν συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ Καταστατικοῦ, ἄλλως ἢ σύνταξιν θάβει μειωθῆ εἰς δραχμὰς 243 μηνιαίως ἤτοι κατὰ ὄσα δέκατα ὑπολείπονται πρὸς συμπλήρωσιν δεκαετῶν καταβολῶν. ε) Προσβυτέρα ἡ γῆρας Ἑλένην ἱερέως Ἰωάννου Κυριακοπούλου τῶς ἐφημερίων ἁγ. Σώστη Ὀλυμπίας ἐκ δραχμῶν 218 μηνιαίως στ) Προσβυτέρα ἡ γῆρας Σταμούλαν Γεωργίου Κουτρονίκη τῶς ἐφημερίων Σκόλας Κεφαλληνίας ἐκ δραχμῶν 231 μηνιαίως ζ) Προσβυτέρα ἡ γῆρας Σοφίαν ἱερέως Ζυμπέρη τῶς ἐφημερίων Καρδύστου εἰς δραχμὰς 243 μηνιαίως, τῆς καταβολῆς ἀρχομένης δι' ἀπάσης τὰς ἄνω συντάξεις ἀπὸ 1ης Ἰουνίου ἐ. ἔ. Ὠσαύτως τὸ Συμβούλιον ἐνέκρινε τὴν ἐξαγορὰν πέντε ἐτῶν ἐφημεριακῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ Αἰδ. Γεωργίου Σαββάνη. Τὴν συνέχισαν καταβολῶν συνωδᾶ τῷ ἄρθρῳ 9 ἐδάφ. α' τοῦ Νόμου 5889 ἵνα τυχῶσιν συντάξεως ὑπὸ τῶν ἄνω γῆρας ἱερέως Καλλιπικοῦ Ν Ἀντωνιάδη, Ἑλένης καὶ Βασιλικῆς θυγατέρας τοῦ ἀποβιάσαντος ἱερέως Γεωργίου Παπαϊω-

άννου Καλογιάννη, Μρηγαρίτας χήρας ἱερέως Νικολάου Ντάβου καὶ Ἀγγελικῆς χήρας Παπαστυλιανοῦ Κουτάκη. Τὴν μεταβίβασιν τῆς συντάξεως εἰς τὴν Προσβυτέρα ἡ γῆρας Καλλιπικὴν Ἄντων. Μαθῶ ἴση πρὸς τὰ 3)4 τῆς εἰς τὸν σύζυγον τῆς ἀπονεμηθείσης τοιαύτης, τουτέστι ἐκ δραχμῶν 223 μηνιαίως τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως. Τὸν διορισμὸν τῶν ἱατρῶν Νικολάου Γρετὸν καὶ Γεωργίου Παπαγεωργίου κατοίκων Ἀνδραβίδας πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἐφημερίου Εὐφροσύνου Πετροῖδου ἐφημερίου i. ναοῦ Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου Σταφιδοκάμπου Ἠλείας. Τὴν ἔγγραφὴν εἰς ἀνωτέραν τάξιν τοῦ μισθοῦ ἡτοῦ τῶν δραχμῶν 1500 τοῦ αἰδ. Ζήση Φωτιάδου ἐφημερίου Πενταλόφου Σμολοῦ. Τὸν διορισμὸν τῶν ἱατρῶν κ.κ. Γεωργίου Καραμάνου Γρ. Ρεπάνη πρὸς ἐξέτασιν τοῦ αἰδ Θεωδώρου Σαλβαρᾶ ἐφημερίου i. ναοῦ ἁγ. Ἰωάννου Καλυβίτου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

Ἡ «Ὀρθοδοξία» Κων)πόλεως ἀναγράφει ὅτι τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον ἀπαντῶν εἰς αἴτησιν τῆς ὑπὸ τῆς δανικῆς Ἀκαδημίας Κοπεγχάγης συγκροτηθείσης συμβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὰ μνημεῖα τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς ἀπέδειξεν ὡς κατάλληλον ὅπως ἐν αὐτῇ ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τὸν Καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ διευθυντὴν τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου κ. Γ. Σπητέρειν, ὅστις καὶ διορίσθη μέλος τῆς ἐν λόγῳ ἐπιτροπῆς.

— Ἀγγέλλεται ἐξ Ἁγίου Ὁρους ὅτι ἡ ἱερὰ μονὴ Χιλανδαρίου συμμορφωθείσα πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονιστικοῦ Χάρτου τοῦ ἱεροῦ τόπου ἐγκατέλιπε τὴν ὁδὸν τῆς ἀντικανονικότητος εἰς τὴν ὁποίαν πρὸς στιγμὴν παρεξέκλινε.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

— Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ (20) τοῦ «Πανταίνου» δημοσιεύεται τὸ κείμενον τοῦ «Ὄργανικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἐλληνορθοδόξου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας» ὑποβιβληθέντος εἰς τὴν αἰγυπτιακὴν κυβέρνησιν ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929 πρὸς ἔγκρισιν. Κατὰ τὰ κυριώτερα σημεῖα τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, ἀποτελουμένου ἐξ 11 ἀρθρων, ὁ ἐλληνορθοδόξος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐκλέγεται ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῶν ἐλληνορθοδόξων τοῦ πατριαρχικοῦ κλίματος Ἀλεξανδρείας ἀνευ διακρισεως φυλῆς καὶ ἐθνικότητος καὶ ἐν ἀναλογία τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, τὸν τρόπον δὲ τῆς ἐκλογῆς καὶ τὰ προσόντα τῶν ἐκλεξιμῶν καὶ ἐκλογέων καθορίζει ἴδιος Κανονισμός. Ὁ ἐκλεγσόμενος Πατριάρχης ἀναγνωρίζεται διὰ βασιλικὸν διατάγματος, ἀποκτῆ δὲ τὴν αἰγυπτιακὴν ὑπὸ ἀπόθεσιν τῶν ἐπισκόπων ἀποκαθιστῆ ὁ Πατριάρχης, οἱ ναοὶ ἰδρύονται καὶ λειτουργοῦσιν ἐξ ἀδείας τοῦ Πατριάρχου, ὁ Πατριάρχης δὲ καὶ οἱ μητροπολίται ἐν συνόδῳ ἀκόσοι τὴν διακυβέρνησιν τοῦ Πατριαρχείου καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν οικονομικῶν αὐτοῦ. Ἡ πνευματικὴ διακοσμοσία τοῦ Πατριαρχείου ἐνασκαίται ἐπὶ πάντων τῶν ἐκ τοῦ Πατριαρχείου ἐξυμνωμένων ὀρθοδόξων κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς συνοδικὰς διατάξεις, τὰ τοῦ γάμου καὶ τοῦ διαζυγίου ἐνασκαί ὁ Πατριάρχης, τὰ δὲ τῶς λαϊκῶς διδάξοντα πατριαρχικὰ δικάστηρια ἀποτελοῦνται ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, τῶν τελευταίων λαμβανόμενων ἐκ καταλόγου τυχόντος τῆς κυβερνητικῆς ἐγκρίσεως. Ὁ κληρος τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας καὶ τὰ ἰδρύματα τούτου ἀπολαύουσι τῶν προσωπικῶν, ἔγγυθσεως, εὐεργετημάτων καὶ ἀπαλλαγῶν, ὧν ἀπολαύουσιν οἱ ἀντιπρόσωποι καὶ τὰ ἰδρύματα καὶ τῶν ἄλλων ἐν Αἰγύπτῳ θρησκευμάτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Γράφουσιν ἡμῖν ἐξ Ἱεροσολύμων ὅτι ὑπὸ τοῦ ἐξετάς τινος τὸ πανόραμον οἰκοδόμημα τῆς περιπτύτου ἐν Βηθλέεμ βασιλικῆς τοῦ ἁγ. Σηπλίου ἀγγλο ἄρχιτέκτονος Χάρβεϊ ἀνεκαλύφθη εἰς βάθος 0,70 μ. ἐν τῷ διαμετρίματι τῶν κίωνων τοῦ μέσου κλίτους θαυμάσιον μουσεῖον ἐκ ψηφίδων ἐρυθρῶν καὶ μελαίνων διαστάσεων 16×5 μ. Τὰ σχέδια τοῦ μουσειῶντος εἰνε ἀπαράμιλλα εἰς κανονικότητα καὶ ἁρμονίαν, ἀνάγεται δὲ τοῦτο κατὰ πρόχειρον ἐκτίμησιν κατ' ἄλλους μὲν εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἁγίας Ἑλένης, κατ' ἄλλους δὲ εἰς τὴν τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Τὸ

ἀρχαιολογικόν τοῦτο ἀριστούργημα τῆς βυζαντικῆς τέχνης ἐπισκέπτεται καθ' ἐκάστην καὶ θαυμάζει ἄπειρος κόσμος πάσης τάξεως, φαίνεται δ' ὅτι ἐπικρίνεται καὶ ἄλλαι ἐκπλήξεις ἐν τῇ ἐν λόγῳ βασιλικῇ.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς ἀπέστειλε πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν ἐπιστολὴν ἐκ Δολλ. 55.40 προὐδὸν ἐράνου μεταξὺ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῆς Κοινότητος Ἁγίου Κωνσταντίνου Μπροῦκλιν Νέας Ὑόρκης, τῇ ἐνεργείᾳ καὶ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ εἰρημένου Σχολείου κ. Νικολάου Ἡλιοπούλου ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν Βουλιαγμένης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΧΑΝΙΩΝ

(Χρυσοσπηγῆς)

Ἀνακοινῶνται εἰς τοὺς θέλοντας νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν ἡμετέραν Σχολὴν ὅτι:

α.) Αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις θὰ διενεργηθῶσιν τὴν 28ην Σεπτεμβρίου τοῦ προσεχοῦς Σχολικοῦ ἔτους 1934—35.

β.) Ἀπαιτεῖται πιστοποιητικὸν ὅτι εἶναι ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρώα τοῦ οἰκείου Δήμου ἢ Κοινότητος.

γ.) Νὰ εἶναι ὑγιεῖς καὶ ἀρτιμελεῖς ἐπιβεβαιουμένου τούτου διὰ πιστοποίησης τοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς.

γ.) Νὰ φέρωσι πιστοποιητικὸν τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τῶν περὶ τῆς χρηστοτηθείας καὶ τοῦ Ἱερατικοῦ ζήλου τῶν.

ε.) Εἰς τὴν Α' τάξιν γίνονται δεκτοὶ κατόπιν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων οἱ ἔχοντες ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς τῆς Β' τάξεως ἐξαταξίου Γυμνασίου ἢ Πρακτικοῦ Λυκείου ἢ ἀπολυτήριον Ἡμιγυμνασίου. Οἱ μέλλοντες νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν Σχολὴν θὰ ἐξετασθῶσιν ἐπὶ τῶν μαθημάτων τῆς Β' τάξεως τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου.

στ.) Ἐκαστος μαθητῆς ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ 500 δραχμὰς κατὰ μῆνα διὰ τροφεία καὶ 500 δραχμὰς ἐφ' ἅπαξ διὰ κλινοστρωμνὴν ἣν θὰ μεταχειρίζεται ἐπὶ μίαν πενταετίαν.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Διευθύνσεως)

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας.

Προσκαλοῦνται καὶ αὐθις οἱ ἔχοντες τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἱερατεῦσωσιν ἐν τῇ χηρευούσῃ ἐνορίᾳ Πουλήθραν Κυνουρίας νὰ υποβάλλωσιν ἡμῖν δι' αἰτήσεώς τῶν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικὰ μέχρι 15ης Αὐγούστου ἐ. ἔ. Ἡ παρούσα δημοσίευσθῆτω συμφώνως τῷ Νόμῳ εἰς τὸ περιοδικὸν Ἐκκλησία εἰς μίαν ἐφημερίδα τῆς πρωτεύουσας καὶ εἰς τὸν ἐγγώριον τύπον καὶ ἀναγνωσθῆτω ἐπ' Ἐκκλησίας ἐπικολλουμένη ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ναοῦ μερίμνη τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπείας. Τρίπολις τῇ 11 Ἰουνίου 1934. † Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανός.

Ἱ. Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 81 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων, προσκαλοῦμεν τοὺς θέλοντας νὰ καταλάβωσι τὴν χηρευούσαν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας ἁγίου Γεωργίου Ψάστης, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον υποβάλλωσιν εἰς τὸ

γραφεῖον τῆς ἱ. μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τῶν προσόντων αὐτῶν προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν ἄνω ἐνορίαν. Ἐν Δημητσάνῃ τῇ 14 Ἰουλίου 1934. † Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Προκόπιος.

Ἱ. Μητρόπολις Κρήτης.

Κενωθείσης τῆς θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ χωρίου Ἀβδοῦ Πεδιάδος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν ὀργανικὴν ταύτην θέσιν καὶ κεντημένους τὰ ὑπὸ τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων κ.λ.π. προβλεπόμενα προσόντα ὅπως μέχρι τῆς 10ης Αὐγούστου ἐ. ἔ. υποβάλλωσιν εἰς τὴν ἱεράν μητρόπολιν Κρήτης τὰς αἰτήσεις ὑποψηφιότητος αὐτῶν μεθ' ὅλων τῶν δικαιολογητικῶν καὶ ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 11 Ἰουλίου 1934. † Ὁ Κρήτης Τιμόθεος.

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας.

Χηρευούσης τῆς θέσεως τοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν Πετσάκοις Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ «ὁ ἅγιος Νικόλαος» καλοῦνται οἱ βουλομένοι νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον προσέλθωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν καὶ υποβάλλωσι τὰ κατὰ νόμον δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τὰ ἐμφαίνοντα τὰ προσόντα τῶν, ἵνα εἴτα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων. Ἡ παρούσα δημοσίευσθῆτω εἰς τὸ περιοδικὸν Ἐκκλησία καὶ ἐπικολληθῆτω εἰς τὰς θύρας τοῦ ἄνω ἐνορ. ἱ. ναοῦ. † Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Θεόκλητος.

Ἱ. Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Κενωθείσων ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἱερᾷ μητροπόλει τῶν θέσεων ἐφημερίων τῶν ἐνοριακῶν ναῶν 1) ἁγίου Δημητρίου τῆς ὁμωνύμου Κοινότητος, 2) ἁγίου Νικολάου Κορωναίας, 3) Προφήτου Ἡλιοῦ Λαυλαίας, 4) Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Θουρίου, 5) Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Σηρονομῆς 6) ἁγίου Δημητρίου Ρωμεικοῦ καὶ 7) ἁγίας Τριάδος Μπαλτισίων, καλοῦμεν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων νόμου τούτου ἔχοντες τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, νὰ υποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσίευσσεως τῆς παρούσης τὰ σχετικὰ πιστοποιητικὰ διὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὡς ὑποψηφίων. Ἐν Λεβαδείᾳ τῇ 16 Ἰουλίου 1934. † Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Σινείσιος.

Ἱ. Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου.

Ἡ ἱερά μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ἐκ τοῦ νόμου προσόντα ὅπως ἐντὸς εἴκοσι πέντε ἡμερῶν ἀπὸ σήμερον υποβάλλωσιν τὸ γραφεῖον αὐτῆς τὰ ἀπαιτούμενα ἔγγραφα προκειμένου νὰ γίνῃ ἀνακήρυξις ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως Τόμπρας. Ἐν Γυθείῳ τῇ 10 Ἰουλίου 1934. † Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Διονύσιος.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ἀργολίδος διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν διετοῦς μισθώσεως, τὰ κάτωθι κτήματα: 1) Καλλιεργημένα, ἀκαλλιέργητοι καὶ ἀνεπίδεκτοι καλλιεργείας γαῖαι μετὰ 285 ἐλαιοδένδρων 2) Τῶν 900—1000 ἐλαιοδένδρων τῶν εὐρισκομένων ἐν τῷ κτήματι Γιαλάσι, καὶ 3) Οἰκίας κειμένη ἐν τῷ κτήματι Γιαλάσι τῆς ἱ. μονῆς Ἀγνουῦντος Ταξιαρχῶν βάσει τῶν ὄρων τῆς ὑπ' ἀριθ-89 διακηρύξεως τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἱ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος καὶ συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν Ναυπλίῳ εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τὴν 5 Αὐγούστου 1934 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π.μ. ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς. Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, τῶν τυχόν σχεδιογραμμάτων καὶ λοιπῶν ὄρων δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρὰ τῷ οἰκείῳ Ὑποματι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Ὁ Πρόεδρος † Ὁ Ἀργολίδος Ἱερόθεος.

Τύποις «Φοῖνικος», ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθῆναι